

31992L0049

Direktiva e Këshillit 92/49/KEE, datë 18 qershor 1992, për bashkërendimin e akteve ligjore, nënligjore dhe administrative në lidhje me sigurimet e drejtpërdrejta me përjashtim të sigurimit të jetës, dhe për ndryshimin e Direktivës 73/239/KEE dhe Direktivës 88/357/KEE (Direktiva e tretë për sigurimet jo-jetë)

Gazeta Zyrtare L 228 , 11/08/1992 fq. 0001 - 0023

Botimi i posaçëm në gjuhën finlandeze kapitulli 6 vëllimi 3 fq. 0160

Botimi i posaçëm në gjuhën suedeze kapitulli 6 vëllimi 3 fq. 0160

DIREKTIVA E KËSHILLIT 92/49/KEE, datë 18 qershor 1992, për bashkërendimin e akteve ligjore, nënligjore dhe administrative në lidhje me sigurimet e drejtpërdrejta me përjashtim të sigurimit të jetës, dhe për ndryshimin e Direktivës 73/239/KEE dhe Direktivës 88/357/KEE (Direktiva e tretë për sigurimet jo-jetë)

KËSHILLI I KOMUNITETEVE EUROPIANE,

Duke pasur parasysh Traktatin Themelues të Komunitetit Europian dhe në veçanti nenin 57 paragrafi 2 dhe nenin 66 të tij,

Duke pasur parasysh propozimin e Komisionit [1],

Në bashkëpunim me Parlamentin Europian [2],

Duke pasur parasysh opinionin e Komitetit Ekonomik dhe Social [3],

(1) Meqë është e nevojshme të bëhet i plotë tregu i brendshëm për sigurimet e drejtpërdrejta me përjashtim të sigurimit të jetës, si nga këndvështrimi i të drejtës së vendosjes ashtu edhe nga këndvështrimi i lirisë për të ofruar shërbime, për t'ua bërë më të lehtë ndërmarrjeve të sigurimeve me zyra qendrore në Komunitet të mbulojnë risqe që ndodhen brenda Komunitetit;

(2) Meqë Direktiva e Dytë e Këshillit, datë 22 qershor 1988, për bashkërendimin e akteve ligjore, nënligjore dhe administrative në lidhje me sigurimet e drejtpërdrejta me përjashtim të sigurimit të jetës, ku parashikohen dispozitat për mundësimin e ushtrimit të efektshëm të lirisë për të ofruar shërbime dhe për ndryshimin e Direktivës 72/239/KEE (88/357/KEE)(4) ka kontribuar në mënyrë të konsiderueshme në realizimin e tregut të brendshëm të sigurimeve të drejtpërdrejta me përjashtim të sigurimit të jetës duke u dhënë liri të plotë policëmbajtësve, të cilët, për shkak të statusit e madhësisë së tyre apo për shkak të natyrës së risqeve që kërkohet të sigurohen, nuk kërkojnë mbrojtje të posaçme në Shtetin Anëtar ku ndodhet risku, të shfrytëzojnë një treg sa më të gjerë të sigurimeve;

(3) Meqë, për rrjedhojë, Direktiva 88/357/KEE përbën një fazë të rëndësishme të bashkimit të tregjeve kombëtare në një treg të integruar dhe kjo fazë duhet plotësuar me instrumente të

tjera të Komunitetit me qëllim që t'u jepet mundësia të gjithë policëmbajtësve, pavarësisht statusit të tyre, madhësisë së tyre apo pavarësisht natyrës së risqeve që kërkohet të sigurohen, t'i drejtohen çdo siguruesi me zyrë qendrore brenda Komunitetit i cili ushtron aktivitet brenda Komunitetit në kuadër të së drejtës së vendosjes apo lirisë për të ofruar shërbime, duke u garantuar në të njëjtën kohë mbrojtje adekuate;

(4) Meqë kjo direktivë bën pjesë në atë legjislacion të Komunitetit që është miratuar më parë e ku përfshihet Direktiva e Parë e Këshillit, datë 24 korrik 1973, për bashkërendimin e akteve ligjore, nënligjore dhe administrative në lidhje me fillimin dhe ndjekjen e veprimtarive të sigurimeve të drejtpërdrejta me përjashtim të sigurimit të jetës (73/239/KEE)(5) dhe Direktiva e Këshillit, datë 19 dhjetor 1991, për llogaritë vjetore dhe llogaritë e konsoliduara të ndërmarrjeve të sigurimeve (91/674/KEE)(6);

(5) Meqë qasja e ndjekur konsiston në realizimin e një harmonizimi të tillë që të jetë thelbësor, i nevojshëm dhe i mjaftueshëm për të arritur njohjen e ndërsjellë të autorizimeve dhe sistemeve të kontrollit të matur, duke bërë kështu të mundur lëshimin e një autorizimi të vetëm të vlefshëm në mbarë Komunitetin dhe zbatimin e parimit të mbikëqyrjes nga Shteti Anëtar i origjinës;

(6) Meqë, për pasojë, fillimi dhe ndjekja e veprimtarisë tregtare të sigurimeve prej momentit në fjalë do të bëhet në bazë të lëshimit të një autorizimi të vetëm zyrtar nga autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar ku ka zyrën qendrore ndërmarrja e sigurimeve; meqë një autorizim i tillë i jep mundësi ndërmarrjes të ushtrojë veprimtari në të gjithë Komunitetin, në kuadër të lirisë për të ofruar shërbime; meqë Shteti Anëtar ku ndodhet dega ose ku ofrohen shërbimet nuk mund t'i kërkojë më autorizimin nga e para ndërmarrjes së sigurimeve që dëshiron të ushtrojë veprimtarinë e sigurimeve në këtë shtet dhe që është autorizuar më parë në Shtetin Anëtar prej nga vjen; meqë, për rrjedhojë, është mirë të ndryshohen në përputhje me këtë Direktivat 73/239/KEE dhe 88/357/KEE;

(7) Meqë autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare të origjinës prej atij momenti do të jenë përgjegjëse për monitorimin e gjendjes financiare të ndërmarrjeve të sigurimeve, duke përfshirë edhe aftësinë paguese, krijimin e provigjoneve teknike të mjaftueshme dhe mbulimin e këtyre provigjoneve me investime të përputhura;

(8) Meqë disa dispozita të caktuara të kësaj direktive caktojnë standarde minimale; meqë Shteti Anëtar i origjinës mund të vendosë rregulla më të forta për ndërmarrjet e sigurimeve të autorizuara nga autoritetet kompetente të atij vendi;

(9) Meqë autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare duhet të kenë në dispozicion mënyra të tilla të mbikëqyrjes që janë të nevojshme për të siguruar ushtrimin e rregullt të veprimtarisë nga ana e ndërmarrjeve të sigurimeve në të gjithë Komunitetin pavarësisht nëse kjo veprimtari ushtrohet në kuadër të së drejtës së vendosjes ose të lirisë për të ofruar shërbime; meqë Shtetet Anëtare duhet të jenë sidomos në gjendje të miratojnë masat e duhura mbrojtëse ose të vendosin sanksione që synojnë parandalimin e parregullsive dhe shkeljeve të dispozitave për mbikëqyrjen e sigurimeve;

(10) Meqë tregu i brendshëm përbëhet nga një zonë pa kufij të brendshëm dhe jep të drejtë pjesëmarrjeje në të gjitha veprimtaritë e sigurimeve me përjashtim të sigurimit të jetës në të gjithë Komunitetin dhe, për rrjedhojë, ofron mundësinë që çdo sigures i autorizuar në mënyrë të rregullt të mbulojë secilin prej risqeve të përmendura në shtojcën e direktivës 73/239/KEE; duke qenë se, për këtë qëllim, monopoli që gëzojnë disa organe të caktuara në disa Shtete Anëtare të caktuara në lidhje me mbulimin e disa risqeve të caktuara duhet hequr;

(11) Meqë duhen përshtatur dispozitat për transferimin e portofoleve për t'i harmonizuar me sistemin e vetëm të autorizimit të parashikuar me këtë Direktivë;

(12) Meqë Direktiva 91/674/KEE e ka realizuar më parë harmonizimin e rregullave të Shteteve Anëtare për provigjonet teknike që u kërkohen të krijojnë siguresve për të mbuluar angazhimet e tyre dhe ky harmonizim e mundëson njohjen e ndërsjellë të dispozitave në fjalë;

(13) Meqë duhen bashkërenduar normat që rregullojnë përhapjen, vendndodhjen dhe përputhjen e aktiveve në mbulim të provigjoneve teknike në mënyrë që të mundësohet njohja e ndërsjellë e rregullave të Shteteve Anëtare; meqë ky bashkërendim duhet të marrë në konsideratë masat për liberalizimin e lëvizjeve të kapitalit të parashikuara në Direktivën e Këshillit, datë 24 qershor 1988, për vënien në zbatim të nenit 67 të Traktatit (88/361/KEE) (7) dhe meqë është bërë përparim nga ana e Komunitetit në drejtim të bashkimit ekonomik dhe monetar;

(14) Por, meqë Shteti Anëtar i origjinës nuk mund t'u kërkojë ndërmarrjeve të sigurimeve t'i investojnë aktivet në mbulim të provigjoneve teknike në kategori të veçanta aktivesh, ngaqë një kërkesë e tillë nuk do të ishte në përputhje me masat për liberalizimin e lëvizjeve të kapitalit të parashikuara në Direktivën 88/361/KEE;

(15) Meqë, në pritje të miratimit të një Direktive për shërbimet e investimeve për të harmonizuar ndër të tjera përkufizimin e konceptit të tregut të rregulluar, në kuptim të kësaj Direktive dhe pa cenuar një harmonizim të tillë të ardhshëm, ky koncept duhet të përkufizohet në mënyrë të përkohshme; meqë përkufizimi i lartpërmendur do të zëvendësohet me përkufizimin e harmonizuar në nivel të Komunitetit që do t'ia japë Shtetit Anëtar të origjinës së tregut përgjegjësitë për këto çështje, të cilat kjo Direktivë ia jep gjatë periudhës kalimtare Shtetit Anëtar të origjinës së ndërmarrjes;

(16) Meqë duhet plotësuar lista e zërave e nevojshme për nivelin e aftësi pagueve që kërkohet me Direktivën 73/239/KEE, për të marrë në konsideratë instrumentet e reja financiare dhe instrumentet e financimit që u jepen institucioneve të tjera financiare për krijimin e fondeve të tyre;

(17) Meqë, në kuadër të një tregu të integruar të sigurimeve, policëmbajtësve të cilët për shkak të statusit e madhësisë së tyre apo për shkak të natyrës së risqeve që kërkohet të sigurohen nuk kërkojnë mbrojtje të veçantë në Shtetin Anëtar ku ndodhet risku u duhet dhënë liri e plotë për të zgjedhur legjislacionin e zbatueshëm për kontratat e tyre të sigurimit;

(18) Meqë harmonizimi i legjislacionit për tregun e sigurimeve nuk përbën kusht paraprak për arritjen e tregut të brendshëm të sigurimeve; për rrjedhojë, meqë ka të ngjarë që mundësia

që u jepet Shteteve Anëtare të kërkojnë zbatimin e legjislacionit të tyre për kontratat e sigurimit që mbulojnë risqet që ndodhen në territorin e tyre mund të ofrojë masa mbrojtëse të mjaftueshme për policëmbajtësit që kërkojnë mbrojtje të veçantë;

(19) Meqë në kuadër të një tregu të brendshëm është në interesin e policëmbajtësit që të ketë mundësi përdorimi të një game sa më të gjerë të produkteve të sigurimeve të mundshme brenda Komunitetit në mënyrë të mund të zgjedhë atë produkt që u përshtatet më shumë nevojave të tij; meqë i takon Shtetit anëtar ku ndodhet risku të sigurojë që të mos ketë asgjë për ta penguar marketingun brenda territorit të tij të të gjitha produkteve të sigurimeve të ofruara në treg brenda Komunitetit, me kusht që të mos bien ndesh me dispozitat ligjore në fuqi në Shtetin Anëtar ku ndodhet risku të cilat mbrojnë të mirën e përgjithshme dhe për aq sa e mira e përgjithshme nuk mbrohet nga rregullat e Shtetit Anëtar të origjinës, dhe me kusht që këto dispozita të zbatohen pa asnjë dallim për të gjitha ndërmarrjet që ushtrojnë veprimtari në Shtetin Anëtar në fjalë dhe të jenë objektivisht të nevojshme dhe proporcionale me objektivin e synuar;

(20) Meqë Shtetet Anëtare duhet të jenë në gjendje të sigurohen që produktet e sigurimeve dhe dokumentet e kontratave të përdorura, në kuadër të së drejtës së vendosjes apo të lirisë për të ofruar shërbime, në mbulim të risqeve që ndodhen në territorin e tyre, të jenë në përmbushje të dispozitave të tilla ligjore që mbrojnë të mirën e përgjithshme, kur ka të tilla; meqë sistemet e mbikëqyrjes që kërkohe të përdoren duhet të përmbushin kërkesat e një tregu të integruar, por përdorimi i tyre nuk mund të përbëjë kusht paraprak për ushtrimin e veprimtarisë tregtare të sigurimeve; meqë, nga ky këndvështrim, nuk duket se justifikohen sistemet për miratimin paraprak të kushteve të policave; meqë, për rrjedhojë, është e nevojshme të parashikohen sisteme të tjera që janë të përshtatura më mirë me kërkesat e një tregu të brendshëm dhe që i japin mundësi çdo Shteti Anëtar të garantojë mbrojtje adekuatë të policëmbajtësve;

(21) Meqë, nëse është person fizik, policëmbajtësi është mirë të informohet nga ndërmarrja e sigurimeve në lidhje me legjislacionin që do të zbatohet për dhe në lidhje me masat organizative për trajtimin e ankesave të policëmbajtësve lidhur me kontratat;

(22) Meqë në disa Shtete Anëtare sigurimi shëndetësor privat ose vullnetar shërben si alternativë e pjesshme ose e plotë ndaj mbulimit shëndetësor të ofruar nga sistemet e sigurimeve shoqërore;

(23) Meqë natyra dhe pasojat sociale të kontratave të sigurimeve shëndetësore e justifikojnë që autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar ku ndodhet risku të kërkojnë njoftimin sistematik të kushteve të përgjithshme dhe të veçanta të policave në mënyrë që të verifikojnë nëse këto kontrata janë apo jo një alternativë e pjesshme ose e plotë ndaj mbulimit shëndetësor të ofruar nga sistemi i sigurimeve shoqërore; meqë ky verifikim nuk duhet të përbëjë kusht paraprak për marketingun e produkteve; meqë natyra e veçantë e sigurimit shëndetësor që shërben si alternativë e pjesshme ose e plotë e mbulimit të ofruar nga sistemi i sigurimeve shoqërore e dallon atë nga klasat e tjera të sigurimeve jetë dhe jo-jetë për aq sa është e nevojshme të sigurohet që policëmbajtësit të kenë mundësi të mjaftueshme për të marrë mbulim privat

shëndetësor ose mbulim shëndetësor të blerë vullnetarisht pavarësisht moshës apo profilit të riskut;

(24) Meqë, për këtë qëllim, disa Shtete Anëtare kanë miratuar dispozita të veçanta ligjore; meqë, për të mbrojtur të mirën e përgjithshme, është e mundshme të miratohen ose ruhen dispozita të tilla ligjore për aq sa nuk e kufizojnë në mënyrë të parregullt të drejtën e vendosjes ose lirinë për të ofruar shërbime, duke pranuar si të qenë se dispozita të tilla duhen zbatuar në mënyrë identike pavarësisht se cili është Shteti Anëtar i origjinës i ndërmarrjes; meqë këto dispozita ligjore mund të dallojnë për nga natyra në bazë të kushteve të secilit Shtet Anëtar; meqë këto masa mund të parashikojnë regjistrim të hapur, vlerësim mbi një bazë universale sipas llojit të policave dhe periudhës së mbulimit; meqë ky objektiv mund të arrihet edhe duke u kërkuar ndërmarrjeve që ofrojnë mbulim shëndetësor privat ose mbulim shëndetësor të blerë vullnetarisht të ofrojnë polica standarde në përputhje me mbulimin që ofrojnë skemat e detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe të marrin pjesë në skemat e dëmshpërblimit të humbjeve; meqë, si një mundësi e mëtejshme, mund të kërkohet që baza teknike e mbulimit shëndetësor privat ose mbulimi i blerë vullnetarisht të jetë e ngjashme me atë të sigurimit të jetës;

(25) Meqë, për shkak të bashkërendimit të realizuar me Direktivën 73/239/KEE, të ndryshuar me këtë Direktivë, mundësia që i është dhënë Republikës Federale të Gjermanisë me nenin 7 pika 2 shkronja "c", për të ndaluar veprimtarinë e njëkohshme të sigurimit shëndetësor dhe klasave të tjera, nuk është më e justifikuar dhe, për rrjedhojë, duhet shfuqizuar:

(26) Meqë Shtetet Anëtare mund t'u kërkojnë ndërmarrjeve të sigurimeve që ofrojnë sigurime të detyrueshme për aksidentet në punë duke e marrë vetë përsipër riskun brenda territoreve të tyre, të respektojnë dispozitat e posaçme të parashikuara në legjislacionin e tyre kombëtar për këtë lloj sigurimesh; por, meqë kjo kërkesë nuk mund të zbatohet për dispozitat që kanë të bëjnë me mbikëqyrjen financiare, të cilat janë kompetencë ekskluzive e Shtetit Anëtar të origjinës;

(27) Meqë ushtrimi i të drejtës së vendosjes i kërkon ndërmarrjes të mbajë prezencë të përhershme në Shtetin Anëtar të degës; meqë përgjegjësia për interesat specifike të personave të siguruar dhe viktimave në rast të sigurimit të përgjegjësive ndaj palëve të treta nga përdorimi i automjeteve kërkon struktura adekuate në Shtetin Anëtar të degës për të mbledhur të gjitha informacionet e nevojshme për kërkesat për pagimin e dëmeve të lidhura me këtë risk, me kompetenca të mjaftueshme për ta përfaqësuar ndërmarrjen kundrejt palëve të dëmtuara që mund të kërkojnë dëmshpërblim, duke përfshirë edhe kompetencat për ta paguar dëmin dhe për ta përfaqësuar ndërmarrjen ose, nëse është e nevojshme, për të marrë masat që ndërmarrja të përfaqësohet në gjykatë dhe përpara autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar në fjalë në lidhje me kërkesat për pagimin e dëmit;

(28) Meqë brenda kuadrit të tregut të brendshëm asnjë Shtet Anëtar nuk mund të vazhdojë ta ndalojë ushtrimin e njëkohshëm të veprimtarisë së sigurimeve brenda territorit të vet në kuadër të së drejtës së vendosjes dhe lirisë për të ofruar shërbime; meqë, për rrjedhojë, është

mirë të hiqet mundësia alternative që u është dhënë Shteteve Anëtare në lidhje me këtë me Direktivën 88/357/KEE;

(29) Meqë është mirë të parashikohet një sistem sanksionesh për t'u vendosur atëherë kur, në Shtetin Anëtar ku ndodhet risku, ndërmarrja e sigurimeve nuk i zbaton dispozitat që mbrojnë interesin e përgjithshëm të cilat janë të zbatueshme për të;

(30) Meqë disa Shtete Anëtare nuk ia nënshtrajnë transaksionet e sigurimeve asnjë tatimi të tërthortë, ndërsa shumica zbatojnë tatime të posaçme dhe forma të tjera kontributesh, duke përfshirë tarifatat shtesë të planifikuara për organet e dëmshpërblimit; meqë strukturat dhe shkallët e këtyre tatimeve dhe kontributeve janë të ndryshme në Shtete Anëtare të ndryshme ku zbatohen; meqë është e dëshirueshme të parandalohet situata ku dallimet ekzistuese sjellin shtrembërim të konkurrencës në shërbimet e sigurimeve mes Shteteve Anëtare; meqë, në pritje të harmonizimit të mëpasshëm, zbatimi i sistemeve tatimore dhe i formave të tjera të kontributeve të parashikuara nga Shtetet Anëtare ku ndodhet risku ka të ngjarë ta korrigjojë këtë problem dhe meqë u takon Shteteve Anëtare të bëjnë rregullimet për të siguruar mbledhjen e tatimeve dhe kontributeve të tilla;

(31) Meqë herë pas here mund të jetë nevoja për t'u bërë rregullime teknike rregullave të hollësishme të parashikuara në këtë Direktivë, për të marrë në konsideratë zhvillimet e ardhshme të sektorit të sigurimeve; meqë këto rregullime do t'i bëjë Komisioni nëse dhe kur të dalë nevoja, pas konsultimeve me Komitetin e ngritur sipas Direktivës 91/675/KEE (8), në ushtrim të kompetencave zbatuese që i jep Traktati;

(32) Meqë është e nevojshme të miratohen dispozita specifike me synim sigurimin e një kalimi të lehtë nga regjimi juridik në ekzistencë kur të bëhet e zbatueshme kjo Direktivë, në regjimin e futur me të, duke u kujdesur që të mos shtohet ngarkesa e punës për autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare;

(33) Meqë sipas nenit 8c të Traktatit duhet marrë në konsideratë shkalla e përpjekjes që u duhet të bëjnë ekonomi të caktuara në faza të ndryshme të zhvillimit; meqë, për rrjedhojë, është mirë të miratohen nga Shtetet Anëtare masa rregulluese për zbatimin gradual të kësaj Direktive,

KA MIRATUAR KËTË DIREKTIVË:

TITULLI I PËRKUFIZIME DHE OBJEKTI

Neni 1

Në kuptim të kësaj Direktive:

(a) ndërmarrja e sigurimeve është ndërmarrja që ka marrë autorizimin zyrtar në përputhje me nenin 6 të Direktivës 73/239/KEE;

(b) dega është agjenci ose degë e ndërmarrjes së sigurimeve, duke mbajtur parasysh nenin 3 të Direktivës 88/357/KEE;

(c) Shteti Anëtar i origjinës është Shteti Anëtar ku ndodhet zyra qendrore e ndërmarrjes së sigurimeve që mbulon riskun;

(d) Shteti Anëtar i degës është Shteti Anëtar ku ndodhet dega që mbulon riskun;

(e) Shteti Anëtar, ku ofrohen shërbimet, është Shteti Anëtar ku ndodhet risku, sipas përkufizimit të nenit 2 shkronja "d" të Direktivës 88/357/KEE, nëse riskun e mbulon një ndërmarrje sigurimesh ose një degë që ndodhet në një Shtet Anëtar tjetër;

(f) kontrolli është marrëdhënia ndërmjet ndërmarrjes mëmë dhe filialit, sipas përkufizimit në nenin 1 të Direktivës 83/349/KEE (9), ose një marrëdhënie e ngjashme ndërmjet një personi fizik a juridik dhe një ndërmarrjeje;

(g) pjesëmarrja influencuese është zotërimi i drejtpërdrejtë ose i tërthortë në një ndërmarrje, i 10 për qind ose më shumë të kapitalit ose të drejtave të votës në kapitalin e shoqërisë, ose zotërim i pjesëmarrjes e cila jep mundësi të ushtrohet influencë e konsiderueshme mbi administrimin e ndërmarrjes në të cilën zotërohet pjesëmarrja.

Në kuptim të këtij përkufizimi, në kuadër të nenit 8 dhe 15 dhe të niveleve të tjera të pjesëmarrjeve të përmendura në nenin 15, mbahen në konsideratë të drejtat e votës të përmendura në nenin 7 të Direktivës 88/627/KEE (10);

(h) ndërmarrja mëmë është ndërmarrja sipas përkufizimit në nenin 1 dhe 2 të Direktivës 83/349/KEE;

(i) filiali është ndërmarrje e kontrolluar sipas përkufizimit në nenin 1 dhe 2 të Direktivës 83/349/KEE. Çdo filial i ndërmarrjes së kontrolluar konsiderohet filial i ndërmarrjes që është ndërmarrja mëmë në nivelin më të lartë;

(j) tregu i rregulluar është tregu financiar që konsiderohet si treg financiar i rregulluar nga Shteti Anëtar i origjinës së ndërmarrjes, në pritje të miratimit të një përkufizimi në një direktivë për shërbimet e investimit, dhe i cili karakterizohet:

- nga funksionim i rregullt dhe,

- nga fakti se aktet normative që nxjerrin ose miratojnë autoritetet e duhura caktojnë kushtet për të ushtruar veprimtari në treg, kushtet për të hyrë në treg dhe, në rastet kur zbatohet Direktiva e Këshillit, datë 5 mars 1979, që bashkërendon kushtet për pranimin e letrave me vlerë në regjistrin e bursës zyrtare (79/279/KEE) (11), kushtet e pranimit në regjistrin e bursës të vendosura në direktivën e lartpërmendur, ose kur nuk zbatohet direktiva e lartpërmendur, kushtet që duhet të përmbushë instrumenti financiar për t'u tregtuar në treg.

Në kuptim të kësaj direktive, tregu i rregulluar mund të jetë në një Shtet Anëtar ose në një vend të tretë. Në rastin e dytë, tregu duhet të njihet nga Shteti Anëtar i origjinës dhe të përmbushë kërkesa të krahasueshme. Çdo instrument financiar i tregtuar në këtë treg duhet të ketë cilësi të krahasueshme me atë të instrumenteve të tregtuara në tregun ose tregjet e rregulluara të Shtetit Anëtar në fjalë;

(k) autoritetet kompetente janë autoritetet kombëtare të cilave u është dhënë me akte ligjore ose nënligjore kompetenca për të mbikëqyrur ndërmarrjet e sigurimeve.

Neni 2

1. Kjo direktivë zbatohet për llojet e sigurimeve dhe ndërmarrjeve të përmendura në nenin 1 të Direktivës 73/239/KEE.

2. Kjo direktivë nuk zbatohet as për llojet e sigurimeve apo operacioneve, as për ndërmarrjet a institucionet, për të cilat nuk zbatohet Direktiva 73/239/KEE, e as për organet e përmendura në nenin 4 të direktivës së lartpërmendur.

Neni 3

Pavarësisht nenit 2 pika 2, Shtetet Anëtare marrin të gjithë hapat për të siguruar që të hiqet brenda datës 1 korrik 1994 çdo monopol në lidhje me nisjen e veprimtarisë së disa klasave të caktuara të sigurimeve, që gëzojnë organet e vendosura brenda territorit të tyre dhe që përmenden në nenin 4 të Direktivës 73/239/KEE.

TITULLI II FILLIMI I VEPRIMTARISË TREGTARE TË SIGURIMEVE

Neni 4

Neni 6 i Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 6

Fillimi i veprimtarisë tregtare të sigurimeve të drejtpërdrejta bëhet me autorizim zyrtar paraprak.

Këtë autorizim mund ta kërkojë pranë autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës:

(a) çdo ndërmarrje që e ka vendosur zyrën qendrore në territorin e Shtetit në fjalë:

(b) çdo ndërmarrje që, pasi ka marrë autorizimin e përmendur në paragrafin e parë, e shtrin veprimtarinë tregtare në të gjithë klasën ose në klasa të tjera."

Neni 5

Neni 7 i Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 7

1. Autorizimi është i vlefshëm në të gjithë Komunitetin. Ky autorizim i lejon ndërmarrjes të ushtrojë veprimtari tregtare brenda Komunitetit ose përmes të drejtës së vendosjes ose përmes lirisë për të ofruar shërbime.

2. Autorizimi jepet për një klasë të caktuar sigurimesh. Autorizimi mbulon të gjithë klasën, nëse ndërmarrja e interesuar nuk dëshiron të mbulojë vetëm disa prej risqeve të i përkasin klasës në fjalë, sipas renditjes në shkronjën "A" të Shtojcës.

Megjithatë:

(a) Shtetet Anëtare mund të japin autorizim për grupime të klasave të renditura në shkronjën "B" të shtojcës, duke u bashkëlidhur denominacionet e duhura të përcaktuara në atë shkronjë;

(b) autorizimi i dhënë për një klasë ose grupim klasash është i vlefshëm edhe për të mbuluar risqet ndihmëse të përfshira në një klasë tjetër nëse përmbushen kushtet e vendosura në germën "C" të Shtojcës."

Neni 6

Neni 8 i Direktivës 72/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 8

1. Shteti Anëtar i origjinës i kërkon ndërmarrjes së sigurimeve për të cilën kërkohet autorizimi:

(a) të jetë në njërin nga format e mëposhtme:

- në rastin e Mbretërisë së Belgjikës: "société anonyme/naamloze vennootschap", "société en commandite par actions/commanditaire vennootschap op aandelen", "association d'assurance mutuelle/onderlinge verzekeringvereniging", "société coopérative/coöperatieve vennootschap";

- në rastin e Mbretërisë së Danimarkës: "aktieselskaber", "gensidige selskaber";

- në rastin e Republikës Federale të Gjermanisë: "Aktiengesellschaft", "Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit", "OEffentlich-rechtliches Wettbewerbsversicherungsunternehmen";

- në rastin e Republikës Franceze: "société anonyme", "société d'assurance mutuelle", "institution de prévoyance régie par le code de la sécurité sociale", "institution de prévoyance régie par le code rural" dhe "mutuelles régies par le code de la mutualité";

- në rastin e Irlandës: "incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited";

- në rastin e Republikës Italiane: "società per azioni", "società cooperativa", "mutua di assicurazione";

- në rastin e Dukatit të Madh të Luksemburgut: "société anonyme", "société en commandite par actions", "association d'assurances mutuelles", "société coopérative";

- në rastin e Mbretërisë së Vendeve të Ulëta: "naamloze vennootschap", "onderlinge waarborgmaatschappij";

- në rastin e Mbretërisë së Bashkuar: "incorporated companies limited by shares or by guarantee or unlimited", "societies registered under the Industrial and Provident Societies Acts", "societies registered under the Friendly Societies Acts", "the association of underwriters known as Lloyd's";

- në rastin e Republikës Helene: "anonymi etairia", "allilasfalistikos synetairismos";
- në rastin e Mbretërisë së Spanjës: "sociedad anónima", "sociedad mutua", "sociedad cooperativa";
- në rastin e Republikës Portugeze: "sociedade anónima", "mútua de seguros".

Ndërmarrja e sigurimeve mund të marrë edhe formën e Shoqërisë Europiane (SHE) në momentin e vendosjes.

Gjithashtu, sipas rastit, Shtetet Anëtare mund të ngrenë ndërmarrje në çdo formë të parashikuar nga e drejta publike, me kusht që këto organe të kenë si objekt të veprimtarisë operacionet e sigurimeve sipas kushteve të barasvlershme me ato që zbatohen për ndërmarrjet e së drejtës private;

- (b) të përfshijë në objekt vetëm veprimtarinë tregtare të sigurimeve dhe operacionet që rrjedhin drejtpërdrejt prej sigurimeve, duke mos përfshirë asnjë veprimtari tjetër tregtare;
- (c) të paraqesë skemën e operacioneve në përputhje me nenin 9;
- (d) të ketë fondin minimal të garancisë të parashikuar në nenin 17 pika 2;
- (e) të drejtohet efektivisht nga persona me reputacion të mirë e që plotësojnë kushtet e duhura të kualifikimit profesional apo të përvojës.

2. Ndërmarrjes që kërkon autorizim për ta zgjeruar veprimtarinë tregtare në klasa të tjera apo për ta zgjeruar objektin e autorizimit që mbulon vetëm disa prej risqeve që i përkasin një klase i kërkohet të paraqesë skemën e operacioneve në përputhje me nenin 9.

Gjithashtu, i kërkohet të paraqesë vërtetim se zotëron nivelin e aftësisë paguese të parashikuar në nenin 16 dhe, nëse në lidhje me klasat e tjera në fjalë pika 2 neni 17 kërkon një fond garancie më të lartë se më parë, të paraqesë vërtetim se e zotëron këtë minimum.

3. Dispozitat e kësaj direktive nuk i pengojnë Shtetet Anëtare të mbajnë në fuqi a të miratojnë akte ligjore, nënligjore apo administrative me të cilat të kërkohet miratimi i aktit të themelimit dhe statutit dhe njoftimi i çdo dokumenti tjetër të nevojshëm për ushtrimin normal të mbikëqyrjes.

Megjithatë, Shtetet Anëtare nuk parashikojnë dispozita që të kërkojnë miratimin apo njoftimin sistematik të kushteve të përgjithshme dhe të veçanta të policave, shkallëve të primeve apo formularëve e dokumenteve të tjera të shtypura që mendon të përdorë ndërmarrja në marrëdhëniet e veta me policëmbajtësit.

Shtetet Anëtare mund të mbajnë në fuqi ose të miratojnë kërkesën ligjore për njoftimin apo miratimin paraprak të rritjes së propozuar të shkallëve të primit, me përjashtim të rastit të sistemeve të përgjithshme të mbajtjes në kontroll të çmimeve.

Dispozitat e kësaj Direktive nuk i pengojnë Shtetet Anëtare t'ua nënshtrojnë ndërmarrjet që kërkojnë ose kanë autorizim për klasën 18 në shkronjën "A" të shtojcës kontrolleve për

burimet e drejtpërdrejta ose të tërthorta në formë të burimeve njerëzore dhe pajisjeve, duke përfshirë edhe plotësimin e kushteve kualifikuese nga ana e ekipeve mjekësore të tyre dhe cilësinë e pajisjeve të cilat u janë vënë në dispozicion ndërmarrjeve për përmbushjen e angazhimeve që u dalin nga kjo klasë e sigurimeve.

4. Dispozitat e lartpërmendura nuk mund të kërkojnë që kërkesat për autorizim të shqyrtohen në dritën e kriterëve ekonomike të tregut."

Neni 7

Neni 9 i Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 9

Skema e operacioneve e përmendur në nenin 8 pika 1 shkronja "c" përfshin të dhëna ose prova:

- (a) për natyrën e risqeve që propozon të mbulojë ndërmarrja;
- (b) për parimet orientuese në lidhje me risigurimin;
- (c) për zërat në përbërje të fondit minimal të garancisë;
- (d) për çmuarjet e kostove të ngritjes së shërbimeve administrative dhe për organizimin e sigurimit të veprimtarisë tregtare; burimet financiare me të cilat mendohet të mbulohen këto kosto dhe, nëse risqet që kërkohet të mbulohen bien në klasën 18 të germës "A" të Shtojcës, burimet që ka ndërmarrja në dispozicion për ofrimin e asistencës së premtuar dhe, krahas këtyre, për tre vitet e para financiare;
- (e) për çmuarjet e shpenzimeve të administrimit me përjashtim të kostove të instalimit, sidomos çmuarjet e shpenzime të përgjithshme korrente dhe të komisioneve;
- (f) për çmuarjet e primeve a kontributeve dhe dëmeve;
- (g) për një parashikim të bilancit;
- (h) për çmuarjet e burimeve financiare me të cilat mendohet të mbulohen përgjegjësitë e kontraktuara dhe niveli i aftësisë paguese."

Neni 8

Autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës nuk ia japin ndërmarrjes autorizimin për fillimin e veprimtarisë tregtare të sigurimeve pa u informuar për identitetin e aksionarëve a të ortakëve, drejtpërdrejt a tërthorazi, pavarësisht nëse këta janë persona fizikë ose juridikë, të cilët kanë pjesëmarrje influencuese në ndërmarrje, dhe pa u informuar për nivelin e pjesëmarrjes influencuese në fjalë.

Këto autoritete nuk e japin autorizimin nëse, duke marrë në konsideratë nevojën për të siguruar administrim të shëndoshë dhe me maturi të ndërmarrjes së sigurimeve, nuk binden për kualifikimet e aksionarëve ose ortakëve.

TITULLI III HARMONIZIMI I KUSHTEVE QË RREGULLOJNË VEPRIMTARINË TREGTARE TË SIGURIMEVE Kreu 1

Neni 9

Neni 13 i Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 13

1. Mbikëqyrja financiare e ndërmarrjes së sigurimeve, duke përfshirë edhe mbikëqyrjen financiare të veprimtarisë tregtare që ushtron ndërmarrja e sigurimeve përmes degëve ose përmes lirisë për të ofruar shërbime, është përgjegjësi vetëm e Shtetit Anëtar të origjinës.
2. Kjo mbikëqyrje financiare përfshin verifikimin, për sa i takon veprimtarisë së plotë tregtare të ndërmarrjes së sigurimeve, të gjendjes së aftësisë paguese, të krijimit të provigjoneve teknike dhe të aktiveve në mbulim të provigjoneve teknike në përputhje me rregullat e parashikuara ose në përputhje me praktikën e ndjekur në nivel të Komunitetit.

Kur ndërmarrja në fjalë autorizohet për mbulimin e risqeve të klasifikuara në klasën 18 të shkronjës "A" të Shtojcës, mbikëqyrja përfshin edhe monitorimin e burimeve teknike në dispozicion të ndërmarrjes në funksion të realizimit të operacioneve të asistencës që ka marrë përsipër të realizojë, kur legjislacioni i Shtetit Anëtar të origjinës e parashikon monitorimin e këtyre burimeve.

3. Autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës i kërkojnë çdo ndërmarrjeje sigurimesh të ketë procedura të shëndosha administrative dhe kontabiliteti dhe mekanizma adekuate të kontrollit të brendshëm.

Neni 10

Neni 14 i Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 14

Shteti Anëtar i degës parashikon që kur ndërmarrja e sigurimeve e autorizuar në një Shtet Anëtar tjetër ushtron veprimtari tregtare nëpërmjet një dege, autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës, pasi të kenë informuar autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të degës, mund të kryejnë, vetë ose përmes ndërmjetësimi të personave të emëruar prej tyre për këtë qëllim, verifikim në vend të informacioneve të nevojshme për sigurimin e mbikëqyrjes financiare të ndërmarrjes. Në verifikimin në fjalë mund të marrin pjesë edhe autoritetet e Shtetit Anëtar të degës."

Neni 11

Neni 19 pika 2 dhe 3 i Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"2. Shtetet Anëtare u kërkojnë ndërmarrjeve të sigurimeve me zyra qendrore në territorin e tyre të paraqesin periodikisht deklarata, së bashku me dokumente statistikore, që janë të nevojshme në funksion të mbikëqyrjes. Autoritetet kompetente i japin njëri-tjetrit çdo dokument dhe informacion të vlefshëm në funksion të mbikëqyrjes.

3. Çdo Shtet Anëtar bën hapat e nevojshëm për t'u kujdesur që autoritetet kompetente të kenë kompetencat dhe mjetet e nevojshme për mbikëqyrjen e veprimtarisë tregtare të ndërmarrjeve të sigurimeve me zyra qendrore në territorin e vet, duke përfshirë veprimtaritë e ushtruara jashtë këtij territori, në përputhje me Direktivat e Këshillit që rregullojnë këto veprimtari dhe me qëllim të sigurohet që ato të zbatohen.

Këto kompetenca e mjete duhet t'u mundësojnë autoriteteve kompetente në veçanti:

(a) kryerjen e hetimeve të hollësishme për situatën e ndërmarrjes dhe për të gjithë veprimtarinë e saj tregtare, ndër të tjera përmes:

- mbledhjes së informacioneve apo duke kërkuar paraqitjen e dokumenteve të lidhura me aktivitetin tregtar të sigurimeve,

- kryerjes së hetimeve në vend në mjediset e ndërmarrjes;

(b) marrjen e masave në lidhje me një ndërmarrje, anëtarët e këshillit të administrimit ose administratorët e saj apo në lidhje me personat që e kanë në kontroll ndërmarrjen, të cilat të jenë të duhura dhe të nevojshme për të siguruar që veprimtaria tregtare e ndërmarrjes të vazhdojë të jetë në respektim të akteve ligjore, nënligjore dhe administrative që duhet të përmbushë ndërmarrja në çdo Shtet Anëtar dhe në veçanti të skemës së operacioneve për aq sa kjo është e detyrueshme për zbatim, si edhe për të parandaluar apo korrigjuar çdo parregullsi që cenon interesat e personave të siguruar;

(c) sigurimin që të zbatohen këto, nëse është nevoja edhe përmes masave shtrënguese dhe, sipas rastit, nëpërmjet kanaleve gjyqësore.

Shtetet Anëtare mund të parashikojnë edhe që autoritetet kompetente të marrin çdo informacion në lidhje me kontratat e mbajtura nga ndërmjetësit."

Neni 12

1. Neni 11 pikat nga 2 deri në 7 i Direktivës 88/357/KEE shfuqizohet.

2. Sipas kushteve të parashikuara në legjislacionin kombëtar, çdo Shtet Anëtar autorizon ndërmarrjet e sigurimeve me zyra qendrore në territorin e tij t'ia transferojë të gjithë ose një pjesë të portofolave të kontratave të lidhura përmes të drejtës së vendosjes ose përmes lirisë për të ofruar shërbime një zyre pranuese brenda Komunitetit, nëse autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës të zyrës pranuese vërtetojnë se pas marrjes parasysh të transferimit të portofolave në fjalë zyra pranuese e ka nivelin e nevojshëm të aftësisë paguese.

3. Kur dega propozon të transferojë të gjithë ose një pjesë të portofolit të kontratave të veta të lidhura në bazë të së drejtës së vendosjes apo të lirisë për të ofruar shërbime, për këtë merret mendimi i Shtetit Anëtar të degës.

4. Në rrethanat e përmendura në pikën 2 dhe 3, transferimin e autorizojnë autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës të ndërmarrjes që bën transferimin, pasi kanë marrë pëlqimin e autoriteteve kompetente të Shteteve Anëtare ku ndodhen risqet.

5. Autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare që u kërkohet mendim u japin mendimin ose pëlqimin e tyre autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar të ndërmarrjes së sigurimeve që bën transferimin brenda tre muajsh pas marrjes së kërkesës; mungesa e një përgjigjeje brenda këtij afati konsiderohet si mendim në favor të transferimit ose si pëlqim në heshtje.

6. Transferimi i autorizuar në përputhje me këtë nen bëhet publik, siç parashikohet në legjislacionin kombëtar në Shtetin Anëtar ku ndodhet risku. Kalimi në fjalë e fiton automatikisht vlefshmërinë kundrejt policëmbajtësve, personave të siguruar dhe çdo personi tjetër me të drejta dhe detyrime që rrjedhin nga kontratat e transferuara.

Kjo dispozitë nuk cenon të drejtat e Shteteve Anëtare për t'u dhënë policëmbajtësve mundësinë e anulimit të kontratës brenda një afati të caktuar pas transferimit.

Neni 13

1. Neni 20 i Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 20

1. Nëse ndërmarrja nuk i përmbush dispozitat e nenit 15, autoriteti kompetent i Shtetit Anëtar të origjinës mund ta ndalojë disponimin e lirë të aktiveve të ndërmarrjes pasi ua ka komunikuar këtë vendim autoriteteve kompetente të Shteteve Anëtare ku ndodhen risqet.

2. Në funksion të rimëkëmbjes së situatës financiare të ndërmarrjes niveli i aftësisë paguese të së cilës ka rënë poshtë nivelit minimal që kërkon neni 16 pika 3, autoriteti kompetent i Shtetit Anëtar të origjinës kërkon paraqitjen për miratim të një plani për rimëkëmbjen e një situatë financiare të shëndoshë.

Në rrethana përjashtimore, autoriteti kompetent mund ta kufizojë apo ndalojë disponimin e lirë të aktiveve të ndërmarrjes, nëse është i mendimit se situata financiare e ndërmarrjes do të përkeqësohet edhe më tej. Autoriteti në fjalë informon autoritetet e Shteteve Anëtare në territorin e të cilave ushtron veprimtari tregtare ndërmarrja, për çdo masë që ka marrë, dhe këto autoritete marrin të njëjtat masa me kërkesën e autoritetit kompetent të Shtetit Anëtar të origjinës.

3. Nëse niveli i aftësisë paguese bie nën nivelin e fondit të garancisë të përcaktuar në nenin 17, autoriteti kompetent i Shtetit Anëtar të origjinës i kërkon ndërmarrjes të paraqesë për miratim prej tij një skemë financimi afatshkurtër.

Autoriteti në fjalë mund të kufizojë a ndalojë edhe disponimin e lirë të aktiveve të ndërmarrjes. Autoriteti në fjalë informon për këtë autoritetet e Shteteve Anëtare në territorin e të cilave ushtron veprimtari tregtare ndërmarrja dhe këto autoritete marrin të njëjtat masa me kërkesën e autoritetit kompetent të Shtetit Anëtar të origjinës.

4. Autoritetet kompetente mund të marrin gjithashtu të gjitha masat e nevojshme për të mbrojtur interesat e personave të siguruar në rastet e parashikuara në pikën 1, 2 dhe 3.

5. Çdo Shtet Anëtar merr masat e nevojshme që, në përputhje me legjislacionin e vet kombëtar, të mund të ndalojë disponimin e lirë të aktiveve që ndodhen në territorin e tij, në rastet e parashikuara në pikën 1, 2 dhe 3, me kërkesën e Shtetit Anëtar të origjinës të ndërmarrjes i cili përcakton aktivet që janë objekt i këtyre masave."

Neni 14

Neni 22 i Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 22

1. Autoriteti kompetent i Shtetit Anëtar të origjinës mund ta revokojë autorizimin që i ka dhënë ndërmarrjes së sigurimeve nëse kjo e fundit:

(a) nuk e shfrytëzon këtë autorizim brenda 12 muajve, heq dorë shprehimisht prej tij ose e pushon veprimtarinë tregtare për një periudhë më të gjatë se gjashtë muaj, me përjashtim të rasteve kur Shteti Anëtar në fjalë ka parashikuar skadimin e autorizimit në raste të tilla;

(b) nuk i përmbush më kushtet e pranimit;

(c) nuk ka mundur, brenda afatit të lejuar, të marrë masat e parashikuara në planin e rimëkëmbjes ose në skemën e financimit të përmendur në nenin 20;

(d) ka mospërmbushje serioze të detyrimeve që rrjedhin nga aktet normative objekt i të cilave është.

Në rast revokimi ose skadimi të autorizimit, autoriteti kompetent i Shtetit Anëtar të origjinës njofton për këtë autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare të tjera dhe këto të fundit marrin masat e duhura që të mos e lejojnë ndërmarrjen të rinisë operacione të reja në territorin e tyre në kuadër të së drejtës së vendosjes apo të lirisë për të ofruar shërbime. Autoriteti kompetent i Shtetit Anëtar të origjinës, në bashkëpunim me këto autoritete, merr të gjitha masat e nevojshme për të mbrojtur interesat e personave të siguruar dhe, sidomos, kufizon disponimin e lirë të aktiveve të ndërmarrjes në përputhje me nenin 20 pika 1, 2 paragrafi i dytë ose pika 3 paragrafi i dytë.

2. Çdo vendim për revokim autorizimi duhet të jetë i mbështetur në arsye të përpikta dhe duhet t'i njoftohet ndërmarrjes në fjalë."

Neni 15

1. Shtetet Anëtare i kërkojnë çdo personi fizik a juridik që propozon të marrë, drejtpërdrejt ose tërthorazi, një pjesëmarrje influencuese në një ndërmarrje sigurimesh, të informojë së pari autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës, duke u bërë të ditur nivelin e pjesëmarrjes që synon të marrë. Personi në fjalë duhet po kështu të informojë autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës nëse propozon ta rrisë pjesëmarrjen e vet influencuese në atë nivel ku përqindja e të drejtave të votës apo e kapitalit që zotëron kapërcen kuotat 20, 33 ose 50 për qind apo në atë nivel ku ndërmarrja e sigurimeve në fjalë do të bëhej shoqëri e kontrolluar e tija.

Autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës kanë afat deri në 3 muaj nga data e njoftimit të parashikuar në paragrafin e parë për ta kundërshtuar një plan të tillë nëse, duke mbajtur parasysh nevojën për të siguruar administrimin e shëndoshë dhe të matur të ndërmarrjes së sigurimeve në fjalë, nuk binden për plotësimin e kushteve kualifikuese nga ana e personit të përmendur në paragrafin e parë. Nëse nuk e kundërshtojnë planin në fjalë, mund të vendosin një afat maksimal për vënien në zbatim të tij.

2. Shtetet Anëtare i kërkojnë çdo personi fizik a juridik që propozon të heqë, drejtpërdrejt ose tërthorazi, një pjesëmarrje influencuese në një ndërmarrje sigurimesh, të informojë së pari autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës, duke u bërë të ditur nivelin e pjesëmarrjes që synon të ketë. Personi në fjalë duhet po kështu të informojë autoritetet kompetente nëse propozon ta zvogëlojë pjesëmarrjen e vet influencuese në atë nivel ku përqindja e të drejtave të votës apo e kapitalit që zotëron bie nën kuotat 20, 33 ose 50 për qind apo nën atë nivel ku ndërmarrja e sigurimeve në fjalë nuk do të ishte më shoqëri e kontrolluar e tija.

3. Ndërmarrjet e sigurimeve, me të marrë dijeni, informojnë autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare të origjinës për çdo marrje në pronësi ose heqje nga pronësia të pjesëmarrjeve në kapitalin e tyre të cilat bëjnë që pjesëmarrja të kalojë ose të bjerë nën nivelet e përmendura në pikën 1 dhe 2.

Po kështu, të paktën një herë në vit, ato i informojnë autoritetet në fjalë për emrat e aksionarëve dhe ortakëve që zotërojnë pjesëmarrje influencuese si edhe për nivelin e këtyre pjesëmarrjeve, për shembull në bazë të informacioneve që marrin në mbledhjen vjetore të asamblesë së përgjithshme të aksionarëve apo ortakëve apo si pasojë e respektimit të akteve normative që zbatohen për shoqëritë tregtare të regjistruara në bursë.

4. Shtetet Anëtare kërkojnë që, kur influenca e ushtruar nga personat e përmendur në pikën 1 ka të ngjarë të bjerë ndesh me administrimin e shëndoshë dhe të matur të ndërmarrjes së sigurimeve, autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës marrin masat e duhura për t'i dhënë fund situatës në fjalë. Në këto masa do të përfshiheshin, për shembull, urdhrat për sigurimin e padisë, sanksionet ndaj anëtarëve të këshillit të administrimit dhe administratorëve ose pezullimi i ushtrimit të së drejtës së votës në lidhje me aksionet që zotërojnë aksionarët apo ortakët në fjalë.

Masa të ngjashme zbatohen për personat fizikë ose juridikë që nuk e përmbushin detyrimin për të dhënë paraprakisht informacionin të parashikuar në pikën 1. Nëse, përkundër

kundërshtimit të autoriteteve kompetente, pjesëmarrja merret në pronësi, Shtetet Anëtare, pavarësisht marrjes së sanksioneve të tjera, parashikojnë ose pezullimin e ushtrimit të drejtave të votës, ose pavlefshmërinë e votimit apo mundësinë për anulimin e votimit.

Neni 16

1. Shtetet Anëtare parashikojnë që të gjithë personat që punojnë ose kanë punuar në autoritetet kompetente, si edhe të gjithë audituesit dhe ekspertët që veprojnë për llogari të autoriteteve kompetente, të jenë objekt i detyrimit të sekretit profesional. Kjo do të thotë që këta persona të mos i japin asnjë informacion konfidencial që mund të marrin gjatë ushtrimit të detyrës asnjë personi apo autoriteti, pa e përpunuar në formë të përmbledhur a të agreguar në mënyrë të tillë që të mos mund të identifikohen ndërmarrje të veçanta të sigurimeve, pa cenuar këtu rastet që mbulon legjislacioni penal.

Por nëse ndërmarrja e sigurimeve është shpallur në procedurë falimentimi ose është kaluar në procedurë të mbylljes së aktivitetit, informacioni konfidencial që nuk ka të bëjë me të tretët e përfshirë në përpjekjet për ta shpëtuar ndërmarrjen në fjalë mund të bëhet i ditur në proceset civile apo tregtare.

2. Pika 1 nuk i pengon autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare të ndryshme të shkëmbejnë informacione në përputhje me direktivat që zbatohen për ndërmarrjet e sigurimeve. Një informacion i tillë është objekt i kushteve të sekretit profesional të parashikuar në pikën 1.

3. Shtetet Anëtare mund të lidhin marrëveshje bashkëpunimi, ku të parashikojnë shkëmbim informacioni, me autoritetet kompetente të vendeve të treta vetëm nëse informacioni që jepet është objekt i garancive të sekretit profesional që janë të paktën të barasvlershme me ato që parashikon ky nen.

4. Autoritetet kompetente që marrin informacion konfidencial në zbatim të pikës 1 ose 2 mund ta përdorin vetëm në ushtrimin e detyrave:

- për të kontrolluar nëse përmbushen kushtet që rregullojnë fillimin e veprimtarisë tregtare të sigurimeve dhe për të mundësuar monitorimin e ushtrimit të kësaj veprimtarie tregtare, sidomos në lidhje me monitorimin e provigjoneve teknike, nivelit të aftësisë paguese, procedurave administrative dhe kontabël dhe mekanizmave të kontrollit të brendshëm,

- për të vendosur sanksione,

- në proceset e ankimit administrativ kundër vendimeve të autoriteteve kompetente ose

- në proceset gjyqësore të çelura në zbatim të nenit 56 ose në zbatim të dispozitave të posaçme të parashikuara në direktivat e miratuara në fushën e ndërmarrjeve së sigurimeve.

5. Pika 1 dhe 4 nuk e cenon shkëmbimin e informacionit brenda Shtetit Anëtar, kur ka dy a më shumë autoritete kompetente në të njëjtin Shtet Anëtar, ose, ndërmjet Shteteve Anëtare, ndërmjet autoriteteve kompetente dhe:

- autoriteteve përgjegjëse për mbikëqyrjen zyrtare të institucioneve të kreditimit dhe organizatave të tjera financiare dhe autoriteteve përgjegjëse për mbikëqyrjen e tregjeve financiare,

- organeve të përfshira në likuidimin dhe falimentimin e ndërmarrjeve të sigurimeve dhe në procedura të tjera të ngjashme dhe

- personave përgjegjës për kryerjen e auditimeve të detyrueshme të llogarive të ndërmarrjeve të sigurimeve dhe të institucioneve të tjera financiare,

gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre të mbikëqyrjes ose kur u japin organeve që administrojnë procedurat e mbylljes së detyrueshme të veprimtarisë tregtare ose fondeve të garancisë informacionet e nevojshme për ushtrimin e detyrave të tyre. Informacioni që marrin autoritetet, organet dhe personat në fjalë është objekt i kushteve të sekretit profesional të parashikuar në pikën 1.

6. Gjithashtu, pavarësisht pikës 1 dhe 4, Shtetet Anëtare mund të autorizojnë, sipas dispozitave të parashikuar me ligj, dhënien e disa informacioneve të caktuara departamente të tjera të administratave të tyre qendrore që janë përgjegjëse për legjislacionin për mbikëqyrjen e institucioneve të kreditimit, institucioneve financiare, shërbimeve të investimit dhe shoqërive të sigurimeve, si edhe inspektorëve që veprojnë për llogari të këtyre departamenteve.

Por këto informacione mund të jepen vetëm kur janë të nevojshme për arsye të kontrollit të matur.

Megjithatë, Shtetet Anëtare parashikojnë që informacioni i marrë sipas pikës 2 dhe 5 dhe ai i marrë nëpërmjet verifikimeve në vend të përmendura në nenin 14 të Direktivës 73/239/KEE nuk mund të bëhet asnjëherë i ditur në rastet e përmendura në këtë pikë nëse nuk është marrë pëlqimi i autoriteteve kompetente që e kanë dhënë informacionin apo i autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar në të cilin është kryer verifikimi në vend.

Kapitulli 2

Neni 17

Neni 15 i Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 15

1. Shteti Anëtar i origjinës i kërkon çdo ndërmarrjeje sigurimesh të krijojë provigjone të mjaftueshme teknike në lidhje me të gjithë veprimtarinë e vet tregtare.

Sasia e këtyre provigjoneve teknike përcaktohet në përputhje me rregullat e parashikuara në Direktivën 91/674/KEE.

2. Shteti Anëtar i origjinës i kërkon çdo ndërmarrjeje sigurimesh t'i mbulojë provigjonet teknike në lidhje me të gjithë veprimtarinë e vet tregtare me aktive përputhëse sipas nenit 6 të

Direktivës 88/357/KEE. Në lidhje me risqet që ndodhen brenda Komunitetit European aktivet në fjalë duhet ta kenë vendndodhjen brenda Komunitetit. Shtetet Anëtare nuk u kërkojnë ndërmarrjeve të sigurimeve që vendndodhja e aktiveve të tyre të jetë në një Shtet Anëtar të veçantë. Por Shteti Anëtar i origjinës mund të lejojë lehtësime në rregullat për vendndodhjen e aktiveve.

3. Shteti Anëtar që lejon mbulimin e provigjoneve teknike me kërkesat për dëmshpërblim kundrejt risiguruesve përcakton përqindjen e lejuar për këtë. Në këto raste ai nuk mund të përcaktojë vendndodhjen e aktiveve që janë në formën e këtyre të drejtave."

Neni 18

Neni 15a i Direktivës 72/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 15a

1. Shtetet Anëtare i kërkojnë çdo ndërmarrjeje të sigurimeve me zyrë qendrore në territorin e tyre që merr në sigurime risqet e përfshira në klasën 14 të shkronjës "A" të Shtojcës (më tej e quajtur si "sigurim i kredisë") të krijojë provigjonin e barazimit të dëmeve me qëllim kompensimin e çdo deficiti teknik apo dëmi mbi mesataren në klasën në fjalë gjatë cילו viti financiar.

2. Rezerva e balancimit llogaritet në përputhje me rregullat e parashikuara nga Shteti Anëtar i origjinës sipas njërës prej katër mënyrave të përcaktuara në shkronjën "D" të Shtojcës, e cila konsiderohet si e barasvlershme.

3. Deri në shumën e llogaritur në përputhje me mënyrat e përcaktuara në shkronjën "D" të Shtojcës, rezerva e balancimit nuk merret në konsideratë gjatë llogaritjes së nivelit të aftësisë pagueese.

4. Shtetet Anëtare mund t'i përjashtojnë ndërmarrjet e sigurimeve me zyra qendrore brenda territorit të tyre nga detyrimi për të krijuar provigjonet e barazimit të dëmeve për veprimtarinë e sigurimit të kredisë kur primet a kontributet e arkëtueshme në lidhje me sigurimin e kredisë përbëjnë më pak se 4 për qind të primeve a kontributeve gjithsej të arkëtueshme prej tyre dhe më pak se 2 500 000 Ecu."

Neni 19

Neni 23 i Direktivës 88/357/KEE shfuqizohet.

Neni 20

Aktivitet në mbulim të provigjoneve teknike marrin në konsideratë llojin e veprimtarisë që ushtron ndërmarrja në mënyrë që të garantohet siguria, rezultati dhe tregtueshmëria e investimeve, për të cilat ndërmarrja kujdeset që të jenë të diversifikuara dhe të shpërndara siç duhet.

Neni 21

1. Shteti Anëtar i origjinës nuk mund t'i autorizojë ndërmarrjet e sigurimeve që t'i mbulojnë provigjonet teknike të tyre me asnjë kategori aktivesh me përjashtim të kategorive të mëposhtme:

A. Investime

(a) letra me vlerë të borxhit, obligacione dhe instrumente të tjera të tregjeve të parasë dhe kapitalit;

(b) hua;

(c) aksione dhe pjesëmarrje të tjera me fitim të ndryshueshëm;

(d) kuota në ndërmarrjet e investimeve kolektive dhe në fonde të tjera të investimeve;

(e) tokë, ndërtesa dhe të drejta të pasurive të paluajtshme;

B. Kërkesa debitorë dhe kërkesa për dëmshpërblim

(f) borxhe të risiguruesve, duke përfshirë edhe pjesën e risiguruesve në provigjonet teknike;

(g) depozita pranë ndërmarrjeve ceduese dhe borxhe në pronësi të ndërmarrjeve ceduese;

(h) borxhe të policëmbajtësve dhe ndërmjetësve të lindura nga operacionet e drejtpërdrejta dhe të risigurimit;

(i) kërkesa të lindura nga pjesët e shpëtuarra dhe subrogimet;

(j) shuma për t'u kthyer nga tatimet;

(k) kërkesa kundrejt fondit të garancisë;

C. Të tjera

(l) aktive afatgjata materiale, pa përfshirë toka dhe ndërtesa, të vlerësuar në bazë të një amortizimi me maturi;

(m) mjete monetare në bankë dhe në arkë, depozita pranë institucioneve të kreditit dhe pranë çdo institucioni tjetër të autorizuar për pranim depozitash;

(n) shpenzimet e shtyra të marrjes në sigurim;

(o) interesa dhe qira të llogaritura, të ardhura të tjera të konstatuara dhe parapagesa;

Në rastin e shoqatës së marrësve në sigurim që njihet me emrin "Lloyd's", kategoritë e aktiveve përfshijnë edhe dorëzanitë dhe letër-kreditë e lëshuara nga institucione kreditimi sipas kuptimit të Direktivës 77/780/KEE (12) ose nga ndërmarrje sigurimesh, së bashku me shumat e verifikueshme që rrjedhin nga policat e sigurimit, për aq sa këto përfaqësojnë fonde që u përkasin anëtarëve.

Përfshirja e aktiveve apo kategorive të aktiveve të renditura në paragrafin e parë nuk do të thotë se të gjitha kategoritë e aktiveve duhet të pranohen automatikisht si aktive në mbulim të provigjoneve teknike. Shteti Anëtar i origjinës parashikon rregulla më të hollësishme ku të përcaktojë kushtet për përdorimin e aktiveve të pranueshme; në lidhje me këtë, Shteti në fjalë mund të kërkojë garanci apo dorëzani të vlefshme, sidomos në rastin e borxheve të risiguruesve.

Gjatë caktimit dhe zbatimit të rregullave që parashikon, Shteti Anëtar i origjinës kujdeset, në veçanti, që të respektohen parimet e mëposhtme:

- (i) aktivet në mbulim të provigjoneve teknike vlerësohen pasi është zbritur detyrimi për marrjen e tyre;
- (ii) të gjitha aktivet duhen vlerësuar me maturi, duke parashikuar riskun e mosrealizimit të shumave të ndryshme. Në veçanti, aktivet afatgjata materiale, pa përfshirë toka dhe ndërtesa, mund të pranohen si aktive në mbulim të provigjoneve teknike vetëm nëse vlerësohen në bazë të amortizimit të kryer me maturi;
- (iii) kreditë, pavarësisht nëse u jepen ndërmarrjeve, autoriteteve shtetërore, organizatave ndërkombëtare, autoriteteve vendore a rajonale apo personave fizikë, mund të pranohen si aktive në mbulim të provigjoneve teknike vetëm nëse janë të garantuara në mënyrë të mjaftueshme mbështetur në statusin e huamarrësit, barrë hipotekare, dorëzani bankare ose dorëzani të ndërmarrjeve të sigurimeve apo në forma të tjera garancie;
- (iv) instrumente derivative të tilla si opsionet, kontrata për shitblerje në të ardhmen dhe opsionet e këmbimit, në lidhje me aktivet në mbulim të provigjoneve teknike, mund të përdoren për aq sa kontribuojnë në zvogëlimin e risqeve të investimit apo për aq sa mundësojnë administrimin efikas të portofolit. Këto instrumente duhen vlerësuar me maturi dhe mund të merren në konsideratë në vlerësimin e aktiveve bazë;
- (v) letrat me vlerë të transferueshme, të cilat nuk tregtohen në një treg të rregulluar, mund të pranohen si aktive në mbulim të provigjoneve teknike vetëm nëse mund të konvertohen në para brenda periudhës afatshkurtër;
- (vi) borxhet dhe kërkesat për dëmshpërblim të palëve të treta mund të pranohen si mbulim për provigjonet teknike vetëm pasi të jenë zbritur të gjitha shumat që i detyrohen palës së tretë në fjalë;
- (vii) vlera e çdo borxhi dhe kërkesat për dëmshpërblim të palëve të treta të pranuar si mbulim për provigjonet teknike duhet të llogaritet me maturi, duke parashikuar riskun e moskonvertimit të shumave. Në veçanti, borxhet që kanë policëmbajtësit dhe ndërmjetësit si rrjedhojë e operacioneve të sigurimeve dhe risigurimeve mund të pranohen vetëm për ato shuma që nuk kanë më shumë se tre muaj pa u shlyer;
- (viii) kur aktivet në zotërim përfshijnë një investim në një ndërmarrje të kontrolluar e cila administron të gjitha ose një pjesë të investimeve të ndërmarrjes së sigurimeve për llogari të saj, Shteti Anëtar i origjinës, kur zbaton rregullat dhe parimet e parashikuara në këtë nen,

duhet të marrë në konsideratë aktivet bazë në zotërim të ndërmarrjes së kontrolluar; Shteti Anëtar i origjinës mund t'i trajtojë me të njëjtën mënyrë aktivet e shoqërive të tjera të kontrolluara;

(ix) kostot e shtyra të marrjes në sigurim mund të pranohen si mbulim për provigjonet teknike vetëm për aq sa përputhen me llogaritjen e provigjonit teknik për primet e pafituara.

2. Pavarësisht pikës 1, në rrethana përjashtimore dhe me kërkesën e ndërmarrjes së sigurimeve, Shteti Anëtar i origjinës mund të pranojë përkohësisht dhe me vendim të arsyetuar rregullisht edhe kategori të tjera aktiveve si mbulim për provigjone teknike, duke zbatuar nenin 20.

Neni 22

1. Për aktivet në mbulim të provigjoneve teknike, Shteti Anëtar i origjinës i kërkon çdo ndërmarrjeje sigurimesh të investojë jo më shumë se:

(a) 10 për qind të provigjoneve teknike bruto gjithsej në tokë a ndërtesë ose në toka a ndërtesa që ndodhen aq pranë njëra -tjetrës sa të mund të konsiderohen praktikisht një investim i vetëm;

(b) 5 për qind të provigjoneve teknike bruto gjithsej në aksione dhe letra me vlerë të tjera të negociueshme të trajtuara si aksione, obligacione, letra me vlerë të borxhit dhe instrumente të tjera të tregjeve të parasë dhe kapitalit nga e njëjta ndërmarrje, apo në hua që i jepen të njëjtit huamarrës, ku huatë nuk përfshijnë huatë që i jepen një Shteti, autoriteti rajonal a vendor apo një organizate ndërkombëtare në të cilën janë anëtare një a më shumë Shtete Anëtare. Ky kufi mund të rritet në 10 për qind nëse ndërmarrja nuk investon më shumë se 40 për qind të provigjoneve teknike bruto gjithsej në hua ose letra me vlerë të organeve emetuese dhe huamarrësve nëse në secilin prej tyre investon më shumë se 5 për qind të aktiveve;

(c) 5 për qind të provigjoneve teknike bruto gjithsej në kredi pa garanci, duke përfshirë 1 për qind për çdo kredi të vetme pa garanci, pa përfshirë huatë që u jepen institucioneve të kreditimit, ndërmarrjeve të sigurimeve (për aq sa kjo lejohet nga neni 8 i Direktivës 73/239/KEE) dhe ndërmarrjeve të investimeve të vendosura në një Shtet Anëtar;

(d) 3% për qind të provigjoneve teknike bruto gjithsej në formën e likuiditetit në arkë;

(e) 10 për qind të provigjoneve teknike bruto gjithsej në aksione, pa përfshirë letrat me vlerë të trajtuara si aksione dhe letra me vlerë të borxhit, të cilat nuk tregohen në një treg të rregulluar.

2. Mungesa e një kufiri në pikën 1 mbi investimet në një kategori të caktuar nuk do të thotë se aktivet e kategorisë në fjalë do të pranohen si mbulim për provigjonet teknike pa asnjë kufizim. Shteti Anëtar i origjinës përcakton rregulla më të hollësishme ku vendosen kushtet për përdorimin e aktiveve të pranueshme. Në veçanti, Shteti Anëtar kujdeset gjatë përcaktimit dhe zbatimit të rregullave në fjalë që të respektohen parimet e mëposhtme:

(i) aktivet në mbulim të provigjoneve teknike duhet të diversifikohen dhe shpërndahen në mënyrë të atillë që të tregohet kujdes që të mos ketë mbështetje të tepruar në një kategori të veçantë të aktiveve, në një treg investimesh apo në një investim të veçantë;

(ii) investimet në lloje të veçanta të aktiveve që shfaqin nivele të larta risku, për shkak të natyrës së aktivitetit apo për shkak të cilësisë së emetuesit, duhet të kufizohen në nivele me maturi;

(iii) kufizimet e vendosura mbi kategori të veçanta të aktiveve duhet të marrin në konsideratë trajtimin e risigurimit gjatë llogaritjes së provigjoneve teknike;

(iv) kur aktivet në zotërim përfshijnë një investim në një ndërmarrje të kontrolluar e cila administron të gjitha ose një pjesë të investimeve të ndërmarrjes së sigurimeve për llogari të saj, Shteti Anëtar i origjinës, kur zbaton rregullat dhe parimet e parashikuara në këtë nen, duhet të marrë në konsideratë aktivet bazë në zotërim të ndërmarrjes së kontrolluar; Shteti Anëtar i origjinës mund t'i trajtojë me të njëjtën mënyrë aktivet e shoqërive të tjera të kontrolluara;

(v) përqindja e aktiveve në mbulim të provigjoneve teknike që u nënshtrohen investimeve jolikuide duhet të mbahet në një nivel të caktuar me maturi;

(vi) kur në aktivet në zotërim përfshihen hua që u janë dhënë institucioneve të caktuara të kreditimit apo letra me vlerë të borxhit të emetuara prej këtyre të fundit, Shteti Anëtar i origjinës, gjatë zbatimit të rregullave dhe parimeve të parashikuara në këtë nen, mund të marrë në konsideratë aktivet bazë në zotërim të institucioneve të kreditimit në fjalë. Ky trajtim mund të zbatohet vetëm kur institucioni i kreditimit e ka zyrën qendrore në një Shtet Anëtar, është tërësisht në pronësi të atij Shteti Anëtar dhe/ose të autoriteteve vendore të atij Shteti dhe veprimtaria tregtare e tij, sipas aktit të themelimit dhe statutit, konsiston në dhënien përmes ndërmjetësit të tij të kredive atij Shteti apo autoriteteve vendore ose të kredive organeve që janë të lidhura ngushtë me Shtetin apo me autoritetet vendore.

3. Në kuadër të rregullave të hollësishme ku caktohen kushtet për përdorimin e aktiveve të pranueshme, Shteti Anëtar ushtron trajtim më kufizues për:

- kredinë e pashoqëruar me dorëzani bankare, dorëzani të lëshuar nga një ndërmarrje sigurimesh, garanci hipotekare apo çfarëdo forme tjetër garancie, në krahasim me kreditë që shoqërohen me një kolateral të tillë,

- ndërmarrjet kolektive të investimeve jo të bashkërenduara sipas kuptimit të Direktivës 85/611/KEE (13) dhe fondet e tjera të investimeve, në krahasim me ndërmarrjet kolektive të investimeve të bashkërenduara sipas kuptimit të Direktivës së sipërpërmendur,

- letrat me vlerë që nuk tregtohen në një treg të rregulluar, në krahasim me ato që tregtohen në një treg të rregulluar,

- obligacionet, letrat me vlerë të borxhit dhe instrumentet e tjera të tregjeve të parasë dhe të kapitalit jo të emetuara nga Shtetet, autoritetet vendore a rajonale apo ndërmarrje që i

përkasin Zonës A sipas përkufizimit në Direktivën 89/647/KEE (14), apo nga emetues që janë organizata ndërkombëtare tek anëtarët e të cilëve nuk ka të paktën as edhe një Shtet Anëtar, në krahasim me të njëjtat instrumente financiare të emetuara nga organe të tilla.

4. Shtetet Anëtare mund ta ngrenë kufirin e parashikuar në pikën 1 germa "b" në 40 për qind për disa letra me vlerë të veçanta borxhi nëse këto emetohen nga një institucion kreditimi me zyrë qendrore në një Shtet Anëtar dhe i nënshtrohet me ligj mbikëqyrjes së posaçme zyrtare që synon të mbrojë zotëruesit e letrave me vlerë të borxhit në fjalë. Në veçanti, shumat që rrjedhin nga emetimi i letrave të tilla me vlerë të borxhit duhet të investohen në përputhje me ligjin në aktive të cilat gjatë gjithë periudhës së vlefshmërisë së letrave me vlerë të borxhit janë në gjendje të mbulojnë detyrimet që lidhen me to dhe të cilat, në rast dështimi të emetimit, do të përdoren me prioritet për kthimin e principalit dhe pagesën e interesit të llogaritur.

5. Shtetet Anëtare nuk u kërkojnë ndërmarrjeve të sigurimeve të investojnë në kategori të caktuara të aktiveve.

6. Pavarësisht pikës 1, në rrethana përjashtimore dhe me kërkesën e ndërmarrjes së sigurimeve, Shteti Anëtar i origjinës mund të lejojë përkohësisht dhe me vendim të arsyetuar në mënyrë të rregullt përjashtime nga rregullat e parashikuara në pikën 1, nga germa "a" deri në "e", duke zbatuar nenin 20.

Neni 23

Pikat 8 dhe 9 të Shtojcës 1 të Direktivës 88/357/KEE zëvendësohen si vijon:

"8. Ndërmarrjet e sigurimeve mund të zotërojnë aktive jo të përputhura për të mbuluar një shumë që nuk është më e madhe se 20 për qind e angazhimeve të tyre në një monedhë të caktuar.

9. Shteti Anëtar mund të parashikojë që, nëse sipas procedurave të mësipërme një angazhim duhet të mbulohet me aktive të shprehura me monedhën e një Shteti Anëtar, kjo kërkesë të konsiderohet e përmbushur edhe nëse aktivet janë të shprehura në Ecu."

Neni 24

Neni 16 pika 1 e Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"1. Shteti Anëtar i origjinës i kërkon çdo ndërmarrjeje sigurimesh të krijojë një nivel të mjaftueshëm të aftësisë paguese në lidhje me të gjithë veprimtarinë e vet tregtare.

Niveli i aftësisë paguese u korrespondon atyre aktiveve të ndërmarrjes të cilat janë të lira nga përgjegjësitë e parashikuara, duke u zbritur zërat e aktiveve jomateriale. Në veçanti, përfshihen zërat e mëposhtëm:

- kapitali aksionar i shlyer ose, në rastin e ndërmarrjes kolektive të sigurimeve, fondi fillestar efektiv plus çdo llogari të anëtarëve që përmbushin të gjitha kriteret e mëposhtme:

(a) në aktin e themelimit dhe në statut duhet të përcaktohet që nga këto llogari anëtarët mund të marrin pagesa vetëm për aq sa kjo nuk shkakton që niveli i aftësisë paguese të bjerë nën nivelin e kërkuar ose, pas prishjes së ndërmarrjes, nëse janë shlyer të gjitha borxhet e tjera të ndërmarrjes;

(b) në aktin e themelimit dhe në statut duhet të përcaktohet që çdo pagesë përveç pagesave që kanë të bëjnë me largimin e anëtarit nga ndërmarrja u duhet njoftuar autoritetet kompetente të paktën një muaj përpara dhe këto autoritete të mund ta ndalojnë pagesën brenda këtij afati dhe

(c) në dispozitat përkatëse të aktit të themelimit dhe statutit mund të ndryshohen vetëm pasi autoritetet kompetente të jenë shprehur se nuk kanë asnjë kundërshtim për ndryshimin, pa cenuar kriteret e parashikuara në germa "a" dhe "b";

- një e dyta e kapitalit aksionar të pashlyer ose e fondit themeltar, pasi pjesa e shlyer të ketë arritur 25 për qind të kapitalit aksionar ose të fondit,

- rezervat (rezervat ligjore dhe rezervat e lira) që nuk janë të lidhura me përgjegjësitë e kontraktuara,

- çdo fitim i mbartur,

- në rastin e fondeve kolektive apo fondeve të ngjashme me kontribute të ndryshueshme, çdo pretendim kundrejt anëtarëve në formën e kërkesës për kontribut shtesë, brenda vitit financiar, deri në një të dytën e diferencës midis kontributeve maksimale dhe kontributeve të kërkuara faktikisht dhe në varësi të një kufiri prej 50 për qind të nivelit,

- me kërkesë të ndërmarrjes së sigurimeve, dhe mbështetur në vërtetimin e paraqitur prej saj, çdo rezervë e fshehur që vjen nga nënvlerësimi i aktiveve, për aq sa rezerva e fshehur nuk është e një natyre të jashtëzakonshme,

- kapitali në formë aksionesh akumuluese me përparësi dhe kapitali në formën e borxhit të nënrenditur mund të përfshihen por deri në 50 për qind të nivelit, jo më shumë se 25 për qind e të cilit të përbëhet nga borxhe të varura me datë fikse maturimi, ose kapital në formë aksionesh akumuluese me përparësi me afat fikse, nëse përmbushen kriteret e mëposhtme minimale:

(a) në rast falimentimi apo likuidimi të ndërmarrjes së sigurimeve, duhet të ketë kontrata ligjore sipas të cilave kapitali, në formë borxhi të varur ose kapitali në formë aksionesh me përparësi, të renditet pas të drejtave të të gjithë kreditorëve të tjerë dhe të mos shlyhet pa u shlyer të gjitha borxhet e tjera të pashlyera ende.

Kapitali në formë borxhi të varur duhet të përmbushë edhe këto kushte të tjera shtesë:

(b) në konsideratë të merren vetëm fondet e parapaguara plotësisht;

(c) për kreditë me datë fikse maturimi, afati fillestar i kthimit të jetë të paktën pesë vjet. Jo më vonë se një vit përpara datës së shlyerjes ndërmarrja e sigurimeve duhet t'u paraqesë

autoriteteve kompetente një plan për miratim ku të tregohet se do të ruhet apo sigurohet niveli i aftësisë paguese pas afatit të shlyerjes, nëse shkalla e konsiderimit të borxhit si pjesë përbërëse e nivelit të aftësisë paguese nuk zvogëlohet gradualisht gjatë të paktën pesë viteve të fundit përpara datës së shlyerjes. Autoritetet kompetente mund të autorizojnë shlyerje të hershme të një borxhi të tillë me kusht që të jetë paraqitur kërkesë nga ndërmarrja e sigurimeve që e ka marrë borxhin dhe me kusht që niveli i aftësisë paguese të mos bjerë nën nivelin e kërkuar;

(d) borxhi me datë kthimi të pacaktuar duhet të jetë i shlyeshëm vetëm pas një njoftimi paraprak prej pesë vjetësh, me përjashtim të rastit kur borxhi në fjalë nuk konsiderohet më si pjesë përbërëse e nivelit të aftësisë paguese ose me përjashtim të rastit kur kërkohet në mënyrë specifike pëlqimi paraprak i autoriteteve kompetente për shlyerje të hershme. Në rastin kur kërkohet në mënyrë specifike pëlqimi paraprak i autoriteteve kompetente për shlyerje të hershme, ndërmarrja e sigurimeve duhet të njoftojë autoritetet kompetente të paktën gjashtë muaj përpara datës së shlyerjes së propozuar, duke përcaktuar nivelin faktik dhe atë të kërkuar të aftësisë paguese si përpara ashtu edhe pas shlyerjes në fjalë. Autoritetet kompetente e autorizojnë shlyerjen vetëm nëse niveli i aftësisë paguese të ndërmarrjes së sigurimeve nuk bie poshtë nivelit të kërkuar;

(e) kontrata e borxhit nuk duhet të përfshijë asnjë dispozitë e cila parashikon që në rrethanat e përcaktuara, me përjashtim të mbylljes së ndërmarrjes së sigurimeve, borxhi duhet të shlyhet përpara datës së shlyerjes për të cilën është rënë dakord më parë;

(f) kontrata e borxhit mund të ndryshohet vetëm pasi autoritetet kompetente kanë deklaruar se nuk kanë asnjë kundërshtim për ndryshimin;

- letrat me vlerë pa datë të përcaktuar shlyerjeje dhe instrumentet e tjera që përmbushin kushtet e mëposhtme, duke përfshirë edhe aksionet akumuluese me përparësi përveç atyre të përmendura në nënpikën e mësipërme, deri në 50 për qind të nivelit për vlerën gjithsej të këtyre letrave me vlerë dhe kapitalit në formë borxhi të varur të përmendur në nënpikën e mësipërme:

(a) nuk mund të shlyhen me nismën e prurësit ose pa pëlqimin paraprak të autoritetit kompetent;

(b) kontrata e emetimit duhet t'i japë mundësi ndërmarrjes së sigurimeve ta shtyjë në kohë pagimin e interesit mbi borxhin;

(c) të drejtat e huadhënësit kundrejt ndërmarrjes së sigurimeve duhet të renditen tërësisht pas të drejtave të kreditorëve jo të nënrenditur;

(d) dokumentet që rregullojnë emetimin e letrave me vlerë duhet të parashikojnë kapacitetin humbje-thithës të borxhit dhe interesit të papaguar, duke i dhënë në të njëjtën kohë mundësi ndërmarrjes së sigurimeve ta vazhdojë veprimtarinë e saj tregtare;

(e) në konsideratë të merren vetëm fondet e paguara plotësisht."

Neni 25

Jo më vonë se tre vjet pas datës së zbatimit të kësaj Direktive, Komisioni i paraqet Komitetit për Sigurimet një raport për nevojën për harmonizim të mëtejshëm të nivelit të aftësisë pague.

Neni 26

Neni 18 i Direktivës 79/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 18

1. Shtetet Anëtare nuk përcaktojnë rregulla lidhur me llojet e aktiveve që nuk është nevoja të përdoren si aktive në mbulim të provigjoneve teknike të përmendura në nenin 15.
2. Në varësi të nenit 15 pika 2, nenit 20 pika 1, 2, 3 dhe 5 dhe neni 22 pika 1 paragrafi i fundit, Shtetet Anëtare nuk e kufizojnë përdorimin e lirë të atyre aktiveve, të luajtshme ose jo, që janë pjesë e aktiveve të ndërmarrjeve të autorizuara të sigurimeve.
3. Pikat 1 dhe 2 nuk përjashtojnë asnjë masë që Shtetet Anëtare, duke mbrojtur interesat e personave të siguruar, kanë të drejtë të marrin si pronarëm anëtarë ose ortakë të ndërmarrjes në fjalë."

Kapitulli 3

Neni 27

Neni 7 pika 1 shkronja "f" i Direktivës 88/357/KEE zëvendësohet si vijon:

“(f) në rastin e risqeve të përmendura në nenin 5 shkronja "d" të Direktivës 73/239/KEE, palët e kontratës mund të zgjedhin cilin legjislacion të duan.”.

Neni 28

Shteti Anëtar ku ndodhet risku nuk e pengon policëmbajtësin që të lidhë kontratë me një ndërmarrje sigurimesh të autorizuar sipas kushteve të nenit 6 të Direktivës 73/239/KEE, nëse kjo nuk bie ndesh me dispozitat ligjore që mbrojnë interesin e përgjithshëm në Shtetin Anëtar ku ndodhet risku.

Neni 29

Shtetet Anëtare nuk miratojnë dispozita që kërkojnë miratimin apo njoftimin sistematik të kushteve të përgjithshme dhe të veçanta të policave, masën të primeve apo formularëve dhe dokumenteve të tjera të shtypura që mendon të përdorë ndërmarrja e sigurimeve në marrëdhëniet e veta me policëmbajtësit. Shtetet Anëtare mund të kërkojnë vetëm njoftim josistematik të këtyre kushteve të policave dhe dokumenteve të tjera me qëllim verifikimin e përmbushjes së dispozitave kombëtare në lidhje me kontratat e sigurimeve dhe kjo kërkesë nuk mund të përbëjë kusht paraprak për ushtrimin e veprimtarisë tregtare nga ndërmarrja.

Shtetet Anëtare nuk mund të mbajnë në fuqi ose të miratojnë kërkesa ligjore për njoftimin apo miratimin paraprak të rritjes së propozuar të shkallëve të primit, me përjashtim të rastit të sistemeve të përgjithshme të mbajtjes në kontroll të çmimeve.

Neni 30

1. Neni 8 pika 4 germa "b" i Direktivës 88/357/KEE hiqet. Për rrjedhojë, neni 8 pika 4 shkronja "a" i Direktivës së lartpërmendur ndryshohet si më poshtë:

"(a) Në varësi të germës "c", zbatohet paragrafi i tretë i pikës 2 të nenit 7 kur kontrata e sigurimit parashikon mbulim në dy a më shumë Shtete Anëtare, nga të cilët të paktën njëri e ka bërë të detyrueshëm sigurimin në fjalë."

2. Pavarësisht dispozitave që bien ndesh me këtë, Shteti Anëtar që e bën të detyrueshëm sigurimin në fjalë mund të kërkojë që kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të sigurimit të detyrueshëm t'i komunikohen autoritetit kompetent të tij përpara se të hidhen në qarkullim.

Neni 31

1. Përpara nënshkrimit të kontratës së sigurimit ndërmarrja e sigurimeve e informon policëmbajtësin:

- për legjislacionin e zbatueshëm kontratën kur palët nuk mund ta zgjedhin lirisht atë ose për faktin se palët mund ta zgjedhin lirisht legjislacionin e zbatueshëm dhe, në rastin e dytë, për legjislacionin që propozon siguroesi,

- për masat organizative për trajtimin e ankesave të policëmbajtësve duke përfshirë sipas rastit ekzistencën e një organi, pa cenuar të drejtën e policëmbajtësve për t'iu drejtuar gjykatës.

2. Detyrimi i përmendur në pikën 1 zbatohet vetëm kur policëmbajtësi është person fizik.

3. Rregullat për zbatimin e këtij neni vendosen në përputhje me legjislacionin e Shtetit Anëtar ku ndodhet risku.

TITULLI IV DISPOZITAT E LIDHURA ME TË DREJTËN E VENDOSJES DHE LIRINË PËR TË OFRUAR SHËRBIME

Neni 32

Neni 10 i Direktivës 73/239/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 10

1. Ndërmarrja e sigurimeve që propozon të vendosë një degë në territorin e një Shteti Anëtar tjetër njofton autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës.

2. Shtetet Anëtare i kërkojnë çdo ndërmarrjeje sigurimesh që propozon të vendosë një degë në territorin e një Shteti Anëtar tjetër të japë informacionin e mëposhtëm në kuadër të njoftimit të parashikuar në pikën 1:

- (a) Shtetin Anëtar në territorin e të cilit propozon të vendosë degën;
- (b) skemën e operacioneve ku, ndër të tjera, paraqiten llojet e veprimtarive tregtare të parashikuara dhe organizimi strukturor i degës;
- (c) adresën e degës në Shtetin Anëtar nga e cila mund të merren dhe të dorëzohen dokumentet, nëse kjo do të jetë adresa ku do të bëhen të gjitha komunikimet me agjentin e autorizuar;
- (d) emrin e agjentit të autorizuar të degës, i cili duhet të ketë kompetenca të mjaftueshme për të vepruar në emër dhe për llogari të ndërmarrjes përpara të tretëve dhe për ta përfaqësuar në marrëdhëniet me autoritetet dhe gjykatat e Shtetit Anëtar të degës. Për sa i takon subjektit "Lloyd's", në rast padie në Shtetin Anëtar të degës së ngritur në lidhje me angazhimet e marra në sigurim, personat e siguruar nuk duhen trajtuar në mënyrë më pak të favorshme se ç'do të ishin trajtuar sikur padia të ishte ngritur kundër subjekteve tregtare të një natyre konvencionale. Për rrjedhojë, agjenti i autorizuar duhet të ketë kompetenca të mjaftueshme për t'u paditur dhe, në këtë cilësi, duhet të jetë në gjendje të veprojë në emër dhe për llogari të siguruesve në fjalë të anëtarësuar në "Lloyd's".

Kur ndërmarrja synon që dega e saj të mbulojë risqe të klasës 10 të germës "A" të Shtojcës, pa përfshirë përgjegjësinë civile të transportuesit, ajo duhet të vendosë në dispozicion një deklaratë se është anëtarësuar në zyrën kombëtare dhe fondin kombëtar të garancisë të Shtetit Anëtar të degës.

3. Autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës, nëse nuk kanë arsye për të vënë në dyshim mjaftueshmërinë e strukturës administrative, situatën financiare të ndërmarrjes së sigurimeve apo reputacionin e mirë dhe kualifikimet apo përvojën e anëtarëve të këshillit të administrimit, administratorëve apo agjentit të autorizuar, duke pasur parasysh veprimtarinë e planifikuar tregtare, ua komunikojnë informacionin e përmendur në pikën 2 autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar të degës brenda tre muajve pas marrjes së informacionit në fjalë dhe informojnë për këtë ndërmarrjen në fjalë.

Autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës vërtetojnë gjithashtu se ndërmarrja e sigurimeve e ka nivelin minimal të aftësisë paguese të llogaritur në përputhje me nenin 16 dhe 17.

Kur autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës nuk pranojnë t'ua komunikojnë informacionin e përmendur në pikën 2 autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar të degës, ato i japin arsyet e refuzimit ndërmarrjes në fjalë brenda tre muajve pas marrjes së informacionit. Kundër këtij refuzimi apo mosveprimi mund të bëhet ankesë përpara gjykatës në Shtetin Anëtar të origjinës.

4. Përpara se dega e ndërmarrjes së sigurimeve të fillojë veprimtarinë tregtare, autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të degës informojnë brenda dy muajve pas marrjes së informacionit të përmendur në pikën 3 autoritetin kompetent të Shtetit Anëtar të origjinës, nëse duhet, për kushtet me të cilat duhet ushtruar veprimtaria tregtare në fjalë në Shtetin Anëtar të degës në funksion të interesit të përgjithshëm.

5. Pas marrjes së komunikimit nga autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të degës ose, nëse nuk merret komunikim prej tyre, pas kalimit të afatit të parashikuar në pikën 4, dega mund të vendoset dhe të fillojnë veprimtarinë tregtare.

6. Në rast të një ndryshimi në të dhënat e komunikuar në zbatim të pikës 2 germat "b", "c" ose "d", ndërmarrja e sigurimeve njofton me shkrim për këtë ndryshim autoritetet kompetente të Shteti Anëtar të origjinës dhe të Shtetit Anëtar të degës të paktën një muaj përpara bërjes së ndryshimit në mënyrë që autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës dhe autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të degës të mund të përmbushin rolet përkatëse të tyre sipas pikës 3 dhe 4."

Neni 33

Neni 11 i Direktivës 73/239/KEE shfuqizohet.

Neni 34

Neni 14 i Direktivës 88/357/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 14

Ndërmarrja që synon të ushtrojë veprimtari tregtare për herë të parë në një a më shumë Shtete Anëtare në kuadër të lirisë për të ofruar shërbime informon së pari autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës, duke u bërë të ditur natyrën e risqeve që propozon të mbulojë."

Neni 35

Neni 16 i Direktivës 88/357/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 16

1. Jo më vonë se një muaj pas njoftimit të parashikuar në nenin 14, autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës i komunikojnë Shtetit Anëtar ose Shteteve Anëtare në territorin e të cilave ndërmarrja synon të ushtrojë veprimtari tregtare në kuadër të lirisë për të ofruar shërbime:

(a) një vërtetim se ndërmarrja e ka nivelin minimal të aftësisë paguese të llogaritur në përputhje me nenin 16 dhe 17 të Direktivës 73/239/KEE;

(b) klasat e sigurimeve të cilat është autorizuar të ofrojë ndërmarrja;

(c) natyrën e risqeve që propozon ndërmarrja të mbulojë në Shtetin Anëtar ku ofrohen shërbimet.

Në të njëjtën kohë, ato e informojnë ndërmarrjen për këtë.

Çdo Shtet Anëtar në territorin e të cilit ndërmarrja synon që, në kuadër të lirisë për të ofruar shërbime, të mbulojë risqet e klasës 10 të germës "A" të Aneksit të Direktivës 73/239/KEE, me përjashtim të përgjegjësisë civile të transportuesit, mund të kërkojë që ndërmarrja:

- të komunikojë emrin dhe adresën e përfaqësuesit të përmendur në nenin 12a pika 4 të kësaj Direktive,

- të vendosë në dispozicion një deklaratë se ndërmarrja është anëtarësuar në zyrën kombëtare dhe fondin kombëtar të garancisë të Shtetit Anëtar ku ofrohen shërbimet.

2. Kur autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës nuk e komunikojnë informacionin e përmendur në pikën 1 brenda afatit të parashikuar, ato i japin arsyet e refuzimit ndërmarrjes brenda të njëjtit afat. Kundër këtij refuzimi mund të bëhet ankesë përpara gjykatës në Shtetin Anëtar të origjinës.

3. Ndërmarrja mund ta fillojë veprimtarinë tregtare më datën e certifikuar kur është informuar për komunikimin e parashikuar në paragrafin e parë të pikës 1."

Neni 36

Neni 17 i Direktivës 88/357/KEE zëvendësohet si vijon:

"Neni 17

Çdo ndryshim që synon të bëjë ndërmarrja në informacionin e përmendur në nenin 14 i nënshtrohet procedurës së parashikuar në nenin 14 dhe 16."

Neni 37

Neni 12 pika 2 paragrafi i dytë dhe i tretë, neni 12 pika 3, neni 13 dhe neni 15 i Direktivës 88/357/KEE shfuqizohen.

Neni 38

Autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të degës apo të Shtetit Anëtar ku ofrohen shërbimet mund të kërkojnë që informacionin që i autorizon kjo Direktivë të kërkojnë në lidhje me veprimtarinë tregtare të ndërmarrjeve të sigurimeve të ushtrojnë veprimtari në territorin e Shtetit në fjalë ta marrin në gjuhën ose gjuhët zyrtare të Shtetit në fjalë.

Neni 39

1. Neni 18 i Direktivës 88/357/KEE shfuqizohet.

2. Shteti Anëtar i degës ose Shteti Anëtar ku ofrohen shërbimet nuk miraton dispozita që kërkojnë miratimin paraprak apo njoftimin sistematik të kushteve të përgjithshme dhe të veçanta të policave, masës së primeve apo formularëve e dokumenteve të tjera të shtypura që mendon të përdorë ndërmarrja e sigurimeve në marrëdhëniet e veta me policëmbajtësit. Shteti në fjalë mund të kërkojë vetëm që ndërmarrja që propozon të ushtrojë veprimtarinë tregtare të sigurimeve në territorin e tij, në kuadër të lirisë për të ofruar shërbime, të bëjë njoftim josistematik të kushteve të policave dhe dokumenteve të tjera, me qëllim verifikimin e respektimit të dispozitave kombëtare në lidhje me kontratat e sigurimeve, dhe kjo kërkesë nuk mund të përbëjë kusht paraprak për ushtrimin e veprimtarisë tregtare nga ana e ndërmarrjes.

3. Shteti Anëtar i degës ose Shteti Anëtar ku ofrohen shërbimet nuk mund të mbajë në fuqi ose të miratojë kërkesën ligjore për njoftimin e miratimit paraprak të rritjes së propozuar të shkallëve të primit, me përjashtim të rastit të sistemeve të përgjithshme të mbajtjes në kontroll të çmimeve.

Neni 40

1. Neni 19 i Direktivës 88/357/KEE shfuqizohet.

2. Çdo ndërmarrje që ushtron veprimtari tregtare në kuadër të së drejtës së vendosjes apo lirisë për të ofruar shërbime u paraqet autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar të degës dhe/ose të Shtetit Anëtar ku ofrohen shërbime për të gjitha dokumentet që i kërkohen në funksion të këtij neni, për aq sa edhe ndërmarrjet me zyra qendrore në Shtetet Anëtare në fjalë janë të detyruara ta zbatojnë një kërkesë të tillë.

3. Nëse autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar konstatojnë se ndërmarrja që ka degë ose që ushtron veprimtari tregtare në kuadër të lirisë për të ofruar shërbime në territorin e tij nuk i respekton dispozitat ligjore objekt i të cilave është në Shtetin në fjalë, ato i kërkojnë ndërmarrjes në fjalë ta ndreqë parregullsinë.

4. Nëse ndërmarrja në fjalë nuk merr masat e nevojshme, autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar në fjalë informojnë për këtë autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës. Këto të fundit marrin, në rastin më të parë, të gjitha masat e duhura për të siguruar që ndërmarrja në fjalë ta ndreqë parregullsinë. Natyra e këtyre masave u komunikohet autoriteteve të Shtetit Anëtar në fjalë.

5. Nëse, pavarësisht masave që merr Shteti Anëtar i origjinës apo ngaqë këto masa janë të pamjaftueshme apo mungojnë në atë Shtet, ndërmarrja vazhdon të veprojë në shkelje të dispozitave ligjore në fuqi në Shtetin Anëtar në fjalë, ky i fundit, pasi informon autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës, mund të marrë masat e duhura për të parandaluar apo ndëshkuar shkeljet e mëtejshme, duke përfshirë, aq sa është vetëm e nevojshme, moslejimin që ndërmarrja të vazhdojë të lidhë kontrata të reja sigurimesh në territorin e tij. Shtetet Anëtare kujdesen që në territorin e tyre të jetë e mundshme të vihen në dispozicion, për këto masa, dokumentet ligjore të duhura për ndërmarrjet e sigurimeve.

6. Pikat 3, 4 dhe 5 nuk i prekin kompetencën e jashtëzakonshme të Shteteve Anëtare në fjalë për të marrë masat e duhura për parandalimin e parregullsive në territorin e tyre. Kjo përfshin edhe mundësinë për të mos i lejuar ndërmarrjet e sigurimeve të vazhdojnë të lidhin kontrata të reja sigurimesh në territorin e tyre.

7. Pikat 3, 4 dhe 5 nuk i prekin kompetencat e Shteteve Anëtare për të ndëshkuar shkeljet në territorin e tyre.

8. Nëse ndërmarrja që ka kryer shkeljen ka një subjekt ose zotëron prona në Shtetin Anëtar në fjalë, autoritetet mbikëqyrëse të këtij të fundit mund të zbatojnë, në përputhje me legjislacionin kombëtar, sanksionet e parashikuara për shkeljen në fjalë duke marrë masa shtrënguese kundër subjektit ose pronave në fjalë.

9. Çdo masë e miratuar sipas pikave nga 4 deri në 8 që përfshijnë sanksione ose kufizime mbi ushtrimin e veprimtarisë tregtare të sigurimeve duhet justifikuar rregullisht dhe i duhet komunikuar ndërmarrjes në fjalë.

10. Çdo dy vjet, Komisioni i paraqet Komitetit për Sigurimet të ngritur me Direktivën 91/675/KEE një raport me një përmbledhje të numrit dhe llojit të rasteve në të cilat, në çdo Shtet Anëtar, është refuzuar kërkesa për autorizim në zbatim të nenit 10 të Direktivës 73/239/KEE apo të nenit 16 të Direktivës 88/357/KEE, e ndryshuar me këtë Direktivë, apo masat që janë marrë në zbatim të pikës 5. Shtetet Anëtare bashkëpunojnë me Komisionin duke i dhënë këtij të fundit informacionin e nevojshëm për këtë raport.

Neni 41

Asnjë dispozitë e kësaj Direktive nuk i pengon ndërmarrjet e sigurimeve me zyra qendrore në Shtetet Anëtare që të bëjnë publicitet për shërbimet e tyre përmes të gjitha mjeteve të mundshme të komunikimit, në Shtetin Anëtar të degës ose në Shtetin Anëtar ku ofrohen shërbime, në varësi të normave që rregullojnë formën dhe përmbajtjen e një publiciteti të tillë të miratuara në interesin e së mirës së përgjithshme.

Neni 42

1. Neni 20 i Direktivës 88/357/KEE shfuqizohet.

2. Në rast të mbylljes së veprimtarisë të një ndërmarrjeje sigurimesh, angazhimet e lindura nga kontratat e nënshkruara në kuadër të lirisë për të ofruar shërbime përmbushen njësoj sikur të kishin lindur nga kontratat e tjera të sigurimeve të ndërmarrjes në fjalë, pa bërë dallim për shkak të shtetësisë sa u takon personave të siguruar dhe përfituesve.

Neni 43

1. Neni 21 i Direktivës 88/357/KEE shfuqizohet.

2. Kur ofrohen sigurime në kuadër të së drejtës së vendosjes apo të lirisë për të ofruar shërbime, policëmbajtësi informohet, përpara dhënies së angazhimit, për Shtetin Anëtar në të cilin ndodhet zyra qendrore ose, sipas rastit, për degën me të cilën do të lidhet kontrata.

Informacionin e përmendur në paragrafin e parë duhet ta përmbajë çdo dokument që i lëshohet mbajtësit të policës.

Kërkesat e dy paragrafëve të parë nuk zbatohen për risqet e përmendura në germën "d" të nenit 5 të Direktivës 73/239/KEE.

3. Kontrata ose çdo dokument tjetër që ofron mbulim, së bashku me propozimin për sigurim kur ky ka fuqi detyruese për policëmbajtësin, duhet të specifikojë adresën e zyrës qendrore ose, sipas rastit, të degës së ndërmarrjes së sigurimeve që ofron mbulimin.

Çdo Shtet Anëtar mund të kërkojë që në dokumentet e përmendura në paragrafin e parë të jepet edhe emri dhe adresa e përfaqësuesit të ndërmarrjes së sigurimeve të përmendur në pikën 4 të nenit 12a të Direktivës 88/357/KEE.

Neni 44

1. Neni 22 i Direktivës 88/357/KEE shfuqizohet.

2. Çdo ndërmarrje sigurimesh informon autoritetin kompetent të Shtetit Anëtar të origjinës, veçmas për transaksionet e kryera në kuadër të së drejtës së vendosjes dhe veçmas për transaksionet e kryera në kuadër të lirisë për të ofruar shërbime, për shumën e primeve, dëmeve dhe komisioneve, pa zbritur risigurimin, sipas Shteteve Anëtare dhe sipas grupeve të klasave të sigurimeve, si edhe sa i takon klasës 10 të germës "A" të Shtojcës së Direktivës 73/239/KEE, pa përfshirë përgjegjësinë civile të transportuesit, për shpeshhtësinë dhe koston mesatare të dëmeve.

Grupet e klasave janë si më poshtë:

- aksidente dhe sëmundje (klasa 1 dhe 2),
- motorike (klasa 3, 7 dhe 10, ku shifrat për klasën 10 nuk përfshijnë përgjegjësinë civile të transportuesit, që paraqitet më vete),
- zjarri dhe dëmtime të tjera në pronë (klasa 8 dhe 9),
- aviacion, marinë dhe transport (klasa 4, 5, 6, 7, 11 dhe 12),
- përgjegjësi civile të përgjithshme (klasa 13),
- krediti dhe garancia (klasa 14 dhe 15),
- klasa të tjera (klasa 16, 17 dhe 18).

Autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës ua përcjellin këtë informacion, brenda një afati të arsyeshëm dhe në formë të agreguar, autoriteteve kompetente të secilit Shtet Anëtar në fjalë që e kërkojnë një gjë të tillë.

Neni 45

1. Neni 24 i Direktivës 88/357/KEE shfuqizohet.

2. Asnjë dispozitë e kësaj Direktive nuk e cenon të drejtën e Shteteve Anëtare t'u kërkojnë ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtari tregtare në territorin e tyre në kuadër të së drejtës së vendosjes apo të lirisë për të ofruar shërbime, të anëtarësohen dhe të marrin pjesë, me të njëjtat kushte me ndërmarrjet e autorizuara në to, në skemat e ngritura për të garantuar pagimin e dëmeve të siguruara personave të siguruar dhe të tretëve të dëmtuar.

Neni 46

1. Neni 25 i Direktivës 88/357/KEE shfuqizohet.

2. Pa cenuar asnjë harmonizim të mëpasshëm, çdo kontratë sigurimi u nënshtrohet vetëm tatimeve të tërthorta dhe taksave parafiskale mbi primet e sigurimit në Shtetin Anëtar ku ndodhet risku sipas kuptimit të nenit 2 germa "d" të Direktivës 88/357/KEE, si edhe, në rastin e Spanjës, taksave shtesë të vendosura ligjërisht në favor të entit spanjoll "Consortio de compensación de Seguros" për përmbushjen e funksioneve të këtij të fundit në lidhje me dëmshpërblimin e humbjeve që lindin nga ngjarjet e jashtëzakonshme në këtë Shtet Anëtar.

Përfundimisht nga nënpika e parë e germës "d" të nenit 2 të Direktivës 88/357/KEE dhe në funksion të zbatimit të kësaj pike, pasuria e luajtshme brenda një ndërtese që ndodhet në territorin e një Shteti Anëtar, me përjashtim të mallrave në transport, quhet risk që ndodhet në atë Shtet Anëtar, edhe sikur ndërtesën dhe përmbajtjen e saj të mos i mbulojë e njëjta policë sigurimi.

Legjislacioni i zbatueshëm për kontratat sipas nenit 7 të Direktivës 88/357/KEE nuk i cenon rregullimet fiskale të zbatueshme.

Deri sa të realizohet harmonizimi, çdo Shtet Anëtar zbaton për ndërmarrjet që mbulojnë risqe në territorin e tij dispozitat e veta kombëtare për të siguruar mbledhjen e tatimeve të tërthorta dhe taksave parafiskale që kërkohen sipas pikës së parë.

TITULLI V DISPOZITA KALIMTARE TARE

Neni 47

n thaj>Republika Federale e Gjermanisë mund ta shtyjë deri më 1 janar 1996 zbatimin e fjalisë së parë të paragrafit të dytë të pikës 2 të nenit 54. Gjatë kësaj periudhe, për situatën e përmendur në pikën 2 të nenit 54 zbatohen dispozitat e nën-paragrafit të mëposhtëm.

Kur baza teknike për llogaritjen e primeve u është komunikuar autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës në përputhje me fjalinë e tretë të paragrafit të dytë të pikës 2 të nenit 54, këto autoritete ua përcjellin pa vonesë për komente këtë informacion autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar ku ndodhet risku. Nëse autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës nuk i marrin parasysh këto komente, ato informojnë me hollësi për këtë autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar ku ndodhet risku duke bërë të ditura edhe arsyet.

Neni 48

Shtetet Anëtare mund t'u lejojnë ndërmarrjeve të sigurimeve me zyra qendrore në territorin e tyre, ndërtesat dhe toka e të cilave në mbulim të provigjoneve teknike e kalojnë përqindjen e parashikuar në nenin 22 pika 1 germa "a" në momentin e njoftimit të kësaj Direktive, deri jo më vonë se data 31 dhjetor 1998 të vijnë në respektim të dispozitës së lartpërmendur.

Neni 49

Mbretëria e Danimarkës mund ta shtyjë deri më 1 janar 1999 zbatimin e kësaj Direktive për sigurimin e detyrueshëm të aksidenteve në punë. Gjatë këtij afati përjashtimi i parashikuar në nenin 12 pika 2 të Direktivës 88/357/KEE për aksidentet në punë vazhdon të zbatohet në Mbretërinë e Danimarkës.

Neni 50

Spanja deri më 31 dhjetor 1996 dhe Greqia e Portugalia deri më 31 dhjetor 1998 mund të shfrytëzojnë rregullimet kalimtare për kontratat që mbulojnë risqet që ndodhen vetëm në njërin prej këtyre Shteteve Anëtare, me përjashtim të atyre të përcaktuara në

nenin 5

germa"d" e Direktivës 73/239/KEE:

(a) në shmangie nga neni 8 pika 3 e Direktivës 73/239/KEE dhe neni 29 dhe 39 i kësaj Direktive, autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare në fjalë mund të kërkojnë komunikimin, përpara përdorimit, të kushteve të përgjithshme dhe të veçanta të policave të sigurimeve;

(b) shuma e provigjoneve teknike në lidhje me kontratat e përmendura në këtë nen përcaktohet nën mbikëqyrjen e Shtetit Anëtar në fjalë në përputhje me rregullat e tij ose, në pamundësi të kësaj, në përputhje me procedurat e vendosura në territorin e tij në përputhje me këtë Direktivë. Mbulimi i këtyre rezervave teknike me aktive të barasvlershme dhe të përputhura si dhe vendndodhja e këtyre aktiveve është nën mbikëqyrjen e atij Shteti Anëtar në përputhje me rregullat ose praktikën e tij të miratuara në përputhje me këtë Direktivë.

TITULLI VI DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 51

Rregullimet e mëposhtme teknike që duhen t'u bëhen Direktivës 73/239/KEE, Direktivës 88/357/KEE dhe kësaj Direktive miratohen në përputhje me procedurën e vendosur në Direktivën 91/675/KEE:

- shtrirja e formave ligjore të parashikuara në nenin 1 pika 1 germa"a" të Direktivës 73/239/KEE,
- shtesat dhe ndryshimet në listën e vendosur në Aneksin e Direktivës 73/239/KEE, ose përshtatja e terminologjisë së përdorur në këtë listë për të marrë në konsideratë zhvillimin e tregjeve të sigurimeve,
- sqarimi i zërave përbërës të nivelit të aftësisë paguese të renditur në nenin 16 pika 1 të Direktivës 73/239/KEE për të marrë në konsideratë krijimin e instrumenteve të reja financiare,
- ndryshimi i fondit minimal të garancisë së parashikuar në pikën 2 të nenit 17 të Direktivës 73/239/KEE, për të marrë në konsideratë zhvillimet ekonomike dhe financiare,
- shtesat dhe ndryshimet e listës së aktiveve të pranueshme si mbulim i provigjoneve teknike të vendosura në nenin 21 të kësaj Direktive, dhe rregullave për shpërndarjen e instrumenteve të parashikuara në nenin 22, për të marrë në konsideratë krijimin e instrumenteve të reja financiare

- ndryshimet në lehtësimin e rregullave të parashikuara në Shtojcën 1 të Direktivës 88/357/KEE, për të marrë në konsideratë zhvillimin e instrumenteve të reja për mbrojtjen e pozicionit valutator apo përparimin e arritur drejt bashkimit ekonomik dhe monetar,

- sqarimi i përkufizimeve për të siguruar zbatim të njëtrajtshëm të Direktivës 73/239/KEE dhe 88/357/KEE dhe të kësaj Direktive në të gjithë Komunitetin.

Neni 52

1. Degët që kanë filluar veprimtarinë tregtare në përputhje me dispozitat në fuqi në Shtetin Anëtar të vendosjes, përpara hyrjes në fuqi të dispozitave të miratuara në zbatim të kësaj Direktive, konsiderohen se i janë nënshtruar procedurës së parashikuar në pikat nga 1 deri në 5 të nenit 10 të Direktivës 73/239/KEE. Ato rregullohen, nga data e hyrjes në fuqi të lartpërmendur, me nenet 15, 19, 20 dhe 22 të Direktivës 73/239/KEE dhe nenin 40 të kësaj Direktive.

2. Nenet 34 dhe 35 nuk i cenojnë të drejtat e fituara nga ndërmarrjet e sigurimeve që ushtrojnë veprimtari tregtare, në kuadër të lirisë për të ofruar shërbime, për para hyrjes në fuqi të dispozitave të miratuara në zbatim të kësaj Direktive.

Neni 53

Në Direktivën 73/239/KEE shtohet neni i mëposhtëm:

"Neni 28a

1. Sipas kushteve të vendosura me ligj kombëtar, çdo Shtet Anëtar i autorizon agjencitë dhe degët e ngritura në territorin e tij dhe të mbuluara nga ky Titull t'i transferojnë të gjithë ose një pjesë të portofolave të kontratave një zyre pranuese të vendosur në të njëjtin Shtet Anëtar nëse autoritetet kompetente të atij Shteti Anëtar ose, sipas rastit, të Shtetit Anëtar të përmendur në nenin 26, vërtetojnë se zyra pranuese zotëron nivelin e nevojshëm të aftësisë paguese pas pranimit të transferimit.

2. Sipas kushteve të vendosura me ligj kombëtar, çdo Shtet Anëtar i autorizon agjencitë dhe degët e ngritura në territorin e tij dhe të mbuluara nga ky Titull t'i transferojnë të gjithë ose një pjesë të portofolave të kontratave një ndërmarrjeje sigurimesh me zyrë qendrore në një Shtet Anëtar tjetër, nëse autoritetet kompetente të atij Shteti Anëtar vërtetojnë se zyra pranuese zotëron nivelin e nevojshëm të aftësisë paguese duke mbajtur parasysh transferimin në fjalë.

3. Nëse, sipas kushteve të vendosura me ligj kombëtar, Shteti Anëtar autorizon agjenci dhe degë në territorin e tij dhe të mbuluara nga ky Titull që të transferojnë të gjithë ose një pjesë të portofolave të tyre të kontratave një agjencie a një dege të mbuluar nga ky Titull dhe të ngritura në territorin e një Shteti Anëtar tjetër, sigurohet që autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar ku ndodhet zyra pranuese ose, sipas rastit, të Shtetit Anëtar të përmendur në nenin 26 të vërtetojnë që duke marrë në konsideratë transferimin e portofolit zyra pranuese zotëron

nivelin e aftësisë pagueuse, që ligji i Shtetit Anëtar të zyrës pranuese e lejon një transferim të tillë dhe që ai Shtet ka rënë dakord për transferimin.

4. Në rrethanat e përmendura në pikat 1, 2 dhe 3, transferimin e autorizojnë autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar ku ndodhet agjencia apo dega që bën transferimin, pasi kanë marrë pëlqimin e autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar ku ndodhen risqet, nëse ky nuk është Shteti Anëtar ku ndodhet agjencia apo dega që bën transferimin.

5. Autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare që u kërkohet mendim u japin mendimin ose pëlqimin e tyre autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës të ndërmarrjes së sigurimeve që bën transferimin brenda tre muajsh pas marrjes së kërkesës; mungesa e një përgjigjeje nga autoritetet e konsultuara brenda këtij afati konsiderohet si mendim në favor të transferimit ose si pëlqim në heshtje.

6. Transferimi i autorizuar në përputhje me këtë nen bëhet publik, siç parashikohet në legjislacionin kombëtar në Shtetin Anëtar ku ndodhet risku. Transferimi në fjalë e fiton automatikisht vlefshmërinë kundrejt policëmbajtësve, personave të siguruar dhe çdo personi tjetër me të drejta dhe detyrime që rrjedhin nga kontratat e transferuara.

Kjo dispozitë nuk cenon të drejtat e Shteteve Anëtare për t'u dhënë policëmbajtësve mundësinë e prishjes së kontratës brenda një afati të caktuar pas transferimit."

Neni 54

1. Pavarësisht dispozitave që bien ndesh me këtë, Shteti Anëtar në të cilin kontratat që mbulojnë risqet e klasës 2 të germës "A" të Shtojcës së Direktivës 73/239/KEE mund të shërbejnë si alternativë e pjesshme ose e plotë ndaj mbulimit me sigurime shëndetësore të ofruar nga sistemi i sigurimeve shoqërore të detyrueshme i cili mund të kërkojë që kontratat të respektojnë dispozitat e miratuara nga ai Shtet Anëtar në mbrojtje të së mirës së përgjithshme për atë klasë të sigurimeve dhe, që kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të atij sigurimi, t'u komunikohen autoriteteve kompetente të atij Shteti Anëtar përpara përdorimit.

2. Shtetet Anëtare mund të kërkojnë që sistemi i sigurimeve të kujdesit shëndetësor i përmendur në pikën 1 të shfrytëzohet mbi një bazë teknike të ngjashme me atë të sigurimit të jetës, ku:

- primet e paguara të llogariten mbi bazën e tabelave të sëmundshmërisë dhe mbi bazën e të dhënave statistikore të tjera që janë aktuale për Shtetin Anëtar ku ndodhet risku në përputhje me metodat matematikore të përdorura në sigurime,

- të ngrihet një rezervë për rritjen e moshës,

- siguruesi mund ta prishë kontratën vetëm brenda një afati të përcaktuar, të vendosur nga Shteti Anëtar ku ndodhet risku,

- kontrata të parashikojë që primet mund të rriten ose pagesat mund të zvogëlohen, edhe për kontratat ekzistuese,

- kontrata të parashikojë që policëmbajtësi të mund ta ndryshojë kontratën ekzistuese në një kontratë të re në përputhjen me pikën 1, të ofruar nga e njëjta ndërmarrje sigurimesh ose nga e njëjta degë dhe që mban në konsideratë të drejtat e fituara të tij. Në veçanti, duhen mbajtur parasysht rezerva për rritjen e moshës dhe mund të kërkohet një ekzaminim mjekësor i ri vetëm për rritjen e mbulimit.

Në këtë rast, autoritetet kompetente të Shtetit Anëtar në fjalë publikojnë tabelat për sëmundjet dhe të dhënat e tjera statistikore përkatëse të përmendura në paragrafin e parë dhe ua transmetojnë këto autoriteteve kompetente të Shtetit Anëtar të origjinës. Primet duhet të jenë të mjaftueshme, sipas supozimeve të arsyeshme aktuariale, që ndërmarrjet të jenë në gjendje t'i përmbushin të gjitha angazhimet e tyre duke mbajtur parasysht të gjitha aspektet e gjendjes së tyre financiare. Shteti Anëtar i origjinës kërkon që baza teknike e llogaritjes së primeve t'u komunikohet autoriteteve kompetente të tij përpara se produkti të hidhet në qarkullim. Kjo pikë zbatohet edhe kur ndryshohen kontratat ekzistuese.

Neni 55

Shtetet Anëtare mund të kërkojnë që çdo ndërmarrje sigurimesh që ofron, duke e marrë vetë parasysht rrezikun, sigurime të detyrueshme për aksidentet në punë në territorin e tyre të respektojnë dispozitat specifike të legjislacionit kombëtar të tyre në lidhje me sigurime të tilla, me përjashtim të dispozitave që kanë të bëjnë me mbikëqyrjen financiare, të cilat janë kompetencë ekskluzive e Shtetit Anëtar të origjinës.

Neni 56

Shtetet Anëtare sigurojnë që kundër vendimeve të marra në lidhje me një ndërmarrje sigurimesh në bazë të akteve ligjore, nënligjore dhe administrative të miratuara në përputhje me këtë Direktivë të mund të bëhet ankimime në gjykatë.

Neni 57

1. Shtetet Anëtare miratojnë aktet ligjore, nënligjore dhe administrative të nevojshme për përmbushjen nga ana e tyre e kësaj Direktive jo më vonë se data 31 dhjetor 1993 dhe i japin atyre fuqi juridike jo më vonë se data 1 korrik 1994. Shtetet Anëtare informojnë në lidhje me këtë Komisionin.

Kur të miratojnë masat në fjalë Shtetet Anëtare përfshijnë referimin tek kjo Direktivë ose këtë referim e bëjnë gjatë botimit zyrtar. Mënyra e citimit vendoset nga Shtetet Anëtare.

2. Shtetet Anëtare i komunikojnë Komisionit tekstin e dispozitave kryesore të ligjit kombëtar që ata miratojnë në fushën e mbuluar nga kjo direktivë.

Neni 58

Kjo Direktivë u drejtohet Shteteve Anëtare.

Bërë në Luksemburg, më 18 qershor 1992.

Për Këshillin, Presidenti Victor MARTINS

- (1) GZ nr. C 244, 28. 9. 1990, fq. 28 dhe GZ nr. C 93, 13. 4. 1992, fq. 1.
- (2) GZ nr C 67, 16. 3. 1992, fq. 98 dhe GZ nr. C 150, 15. 6. 1992.
- (3) GZ nr.C 102, 18. 4. 1991, fq. 7.
- (4) GZ nr. L 172, 4. 7. 1988, fq. 1. E ndryshuar për herë të fundit me Direktivën 90/618/KEE (GZ Nr. 330, 29. 11. 1990, fq. 44).
- (5) GZ nr. L 228, 16. 8. 1973, fq. 3. E ndryshuar për herë të fundit me Direktivën 88/357/KEE (GZ Nr. 172, 4. 7. 1988, fq. 1).
- (6) GZ nr. L 374, 31. 12. 1991, fq. 7.
- (7) GZ nr. L 178, 8.7.1988, fq. 5.
- (8) GZ nr. L 374, 31. 12. 1991, fq. 32.
- (9) GZ nr L 193, 18. 7. 1983, fq. 1.
- (10) GZ nr. L 348, 17. 12. 1988, fq. 62.
- (11) GZ nr. L 66, 13. 3. 1979, fq. 21. E ndryshuar për herë të fundit me Direktivën 82/148/KEE (GZ Nr. 62, 5. 3. 1982, fq. 22).
- (12) GZ nr. L 322, 17. 12. 1977, fq. 30. E ndryshuar për herë të fundit me Direktivën 89/646/KEE (GZ nr. 386, 30. 12. 1989, fq. 1).
- (13) GZ nr. L 375, 31. 12. 1985, fq. 3. E ndryshuar për herë të fundit me Direktivën 88/220/KEE (GZ Nr. 100, 19. 4. 1988, fq. 31).
- (14) GZ nr. L 386, 30. 12. 1989, fq. 14.